

**החוג לחינוך
והתפתחות הילד בגיל
הרך בראי קהילתי
דו חוגי
(עם חינוך)**

-תשפ"ד-

MiriS@wgalil.ac.il

ראשת החוג לחינוך : ד"ר מרים שריד

EinatN@wgalil.ac.il

ראשת החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי
ד"ר עינת נבו

SharonG@wgalil.ac.il

ראשת אשכול הגיל הרך
ד"ר שרון גילת-יחיא

רכזת החוג

yuliam@wgalil.ac.il

יוליה מאיר , 04-9015175

יום א' - ה' שעות 10:00-12:00 , 14:00-15:00
יום ב' 15:00-16:30

שעות קבלה רכזת החוג

סגל המרצים

Tamarh@wgalil.ac.il

ד"ר מאיה קלמן הלוי

RonyT@wgalil.ac.il

ד"ר רוני טוטיאן

MayaH@wgalil.ac.il

ד"ר תמר הדר

סגל עמית

HilaN@wgalil.ac.il

ד"ר הילה נאות

MaayanS@wgalil.ac.il

ד"ר מעיין מברך שמעוני

NaamaS@wgalil.ac.il

ד"ר נעמה שפיצר

einavk@wgalil.ac.il

ד"ר עינב קיסר

IritL@wgalil.ac.il

ד"ר עירית לוז

מרצים מן החוץ

zadab@wgalil.ac.il

גבי אמל נאסר אשקר

ד"ר בדארנה זאדה

ד"ר בהא' מחול

YaelSh@wgalil.ac.il

ד"ר יעל שני

NatalieU@wgalil.ac.il

ד"ר נטלי אוליצה

ShiraY@wgalil.ac.il

ד"ר שירלי שירה ירחמיאל

תנאי מעבר

- בלימודי אנגלית נדרש הסטודנט לסיים בהצלחה קורס טרום בסיסי עד סוף שנה א' ללימודים ולקבל ציון פטור עד סוף שנה ב' ללימודים.
- במידה והסטודנט לא מילא את חובותיו בשנה א' או ב', המעבר לשנת הלימודים הבאה יידון ע"י ועדת ההוראה של החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי.
- סטודנט יכול לגשת לבחינה בכל קורס בשני מועדים בלבד.
- סטודנט יכול לחזור על אותו קורס פעם נוספת.
- סטודנט אשר נכשל בקורסי חובה יוכל לחזור על קורסים אלה בשנה העוקבת. במידה ונכשל באחד מקורסי החובה פעם נוספת, ייאלץ לעזוב את החוג ויוכל לעבור ללמוד בחוג אחר.
- קבלתו של הסטודנט לחוג האחר לאחר כישלון חייבת להיות בהתאם לתנאי הקבלה של החוג האחר ובהסכמת ראש החוג החדש. המעבר לחוג האחר יהיה בשנת הלימודים העוקבת.
- אם לאחר המעבר לחוג האחר הסטודנט נכשל (ראה לעיל) יופסקו לימודיו.
- לסטודנט שנכשל ביותר ממחצית מהקורסים לא תינתן הזדמנות נוספת ולימודיו יופסקו.
- על מנת לעבור משנה לשנה יידרש הסטודנט לציון ממוצע של 65 לפחות.

הבעה עברית:

- מטרת הקורס "הבעה עברית" היא לשפר את כושר ההבעה של הסטודנטית או הסטודנט. הקורס הוא טרום אקדמי והזכאות לתואר מותנית בעמידה בדרישות הקורס, או קבלת פטור ממנו. על כל סטודנטית או סטודנט להשיג פטור בהבעה עברית לתואר, עד לסוף שנת הלימודים השנייה. ניתן לעיין ברשימת קורסי ההבעה תחת שנתון באתר המכללה בלינק: https://www.wgalil.ac.il/wp-content/uploads/2023/09/shnaton_tashpad_heb.pdf

פטור מן הקורס:

- סטודנטית או סטודנט אשר למדו בבית ספר שבו שפת ההוראה הינה עברית.
- סטודנטית או סטודנט אשר למדו בבית ספר שבו שפת ההוראה אינה עברית וקיבל ציון 75 ומעלה בהבעה עברית 5 יחידות בתעודת הבגרות.
- סטודנטית או סטודנט שלמדו הבעה עברית או כתיבה מדעית במכללה אחרת או במוסד על-תיכוני מוכר, בהיקף של שתיים שבועיות במשך שנה, וקיבלו ציון 60 ומעלה.
- סטודנטית או סטודנט שלמדו הבעה עברית/אוריינות אקדמית במכינות קדם אקדמיות אחרות והשיגו ציון 75.
- סטודנטית או סטודנט בעלי תואר B.Ed, B.A, B.Sc ממוסד אקדמי ישראלי מוכר.
- סטודנטית או סטודנט שעמדו בהצלחה בבחינת הפטור בהבעה בציון עובר 65 (ניתן להבחן פעם אחת בלבד).
- סטודנטית או סטודנט אשר קיבלו במבחן יע"ל ציון 132 ומעלה.

קורסי אנגלית

- חלה חובה על כל סטודנט להיבחן במבחן אמיר"ם עד תום סמסטר א' של שנתו הראשונה חובה על כל סטודנטית או סטודנט להתחיל את לימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודים, ולסיים את החובות בשפה האנגלית עד לתום השנה השנייה ללימודים במכללה. יש לעיין בהנחיות ובקורסי האנגלית תחת שנתון באתר המכללה בלינק: https://www.wgalil.ac.il/wp-content/uploads/2023/09/shnaton_tashpad_heb.pdf

תנאי סיום לזכאות לתואר

- עמידה בהצלחה בדרישות כל השיעורים הנלמדים (ציון עובר בקורסים הינו 60 ומעלה).

תכנית הלימודים

מתכונת דו-חוגית עם חינוך:

תכנית הלימודים חושפת את הסטודנטים לעולמם של ילדים בגיל הרך (מגיל לידה ועד גיל שש) ומעניקה להם תשתית ידע רחבה באשר להיבטים הקשורים לחינוך ולהתפתחות ילדים בגיל זה. התפתחותם והתנהגותם של ילדים תלויה במידה רבה בתפיסות החינוכיות ובהקשרים התרבותיים בהם פועלות הדמויות המטפלות בהם ולוקחות חלק בחינוכם. תכנית הלימודים של החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי, נותנת ביטוי להיבטים מגוונים תלויי הקשר, ישירים ועקיפים, העשויים להשפיע על התפתחותם והתנהגותם של ילדים. היבטים אלה מתייחסים למעגלים גיאוגרפים, חברתיים וכלכליים המקיפים את הילד, כדוגמת: הסביבה הפיזית, המסגרת המשפחתית, החברים, הקהילה, התרבות, המוסדות, הרקע ההיסטורי וההקשר הפוליטי והדתי. במקביל לקורסים המתמקדים בגיל הרך, לומדים הסטודנטים קורסי ליבה בחינוך, המעניקים היכרות עם מדעי החינוך והפסיכולוגיה, שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים, משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה ויזמות חינוכית.

מטרת התכנית הינה לפתח אנשי חינוך באזור הגליל המערבי, שיכירו את עולמו של הילד תוך הבנה והכלה של הגיוון התרבותי, הקהילתי והשפתי המאפיין את האזור, והקשר שלו לחינוך והתפתחות ילדים בגיל הרך. בטווח הארוך, הכשרת אנשי חינוך בתחום הגיל הרך בעלי רגישות חברתית, תרבותית וקהילתית, תאפשר את שילובם של אנשי מקצוע בעלי ידע מגוון במסגרות חינוכיות באזור הגליל המערבי, שיוכלו לתרום לפיתוח האזור ולהוביל לשינויים בתחומים חינוכיים וחברתיים בגיל הרך.

הלימודים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי מאפשרים לסטודנטים להשפיע על עתידם של ילדים צעירים בבית ובמסגרות חינוכיות, לנווט את דרכם המקצועית לתחום זה, להתפתח בו ולהמשיך בעתיד ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים:

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 50 נ"ז
קורסי בחירה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 6 נ"ז
סמינריון בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי - 4 נ"ז (מתוך רשימת קורסי הסמינריון המוצעים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי)

קורסי חובה ומתודולוגיה בחינוך - 54 נ"ז
קורסי בחירה בחינוך - 2 נ"ז
סמינריון חינוך - 4 נ"ז (מתוך רשימת קורסי הסמינריון המוצעים בחוג לחינוך)

במהלך התואר ובהתאם לאפשרויות הקיימות, ישולבו הסטודנטים בפרויקטים חינוכיים בקהילה.

במהלך התואר סטודנטים יידרשו להשתתף בשלושה ימי עיון/ כנסים ושלושה ימי סיור. מועדי פעילויות אלו יינתנו מראש וככל שניתן יתקיימו בימי ובשעות הלימוד.

תכנית מצוינות – החוג לחינוך:

החוג לחינוך הוא אחד החוגים המבוקשים בקרב אוכלוסיית הגליל המערבי. בוגרי החוג אשר מסיימים את לימודיהם הינם שגרירים של המכללה במסגרות החינוך באזור, ובכך יש להם היכולת להשפיע על מערכת החינוך בגליל. מצוינות בחוג לחינוך חשובה לסטודנטים ולחוג.

מטרות התכנית:

1. טיפוח סטודנטים מצטיינים בחוג לחינוך וקידום
2. טיפוח עשייה מחקרית
3. טיפוח עשייה קהילתית
4. קידום החוג לחינוך
5. טיפוח מוטיבציה ומעורבות של סטודנטים וסגל כאחד

המשתתפים בתכנית יהיו סטודנטים אשר סיימו את לימודי הסמסטר הראשון של שנת הלימודים הראשונה במסלול חד חוגי בחינוך, ועומדים בקריטריונים הבאים:

1. ציון פסיכומטרי
2. ראיון קבלה עם סגל החוג
3. ממוצע ציונים 90 בסמסטר א' של שנה א', או ממוצע ציונים 90 בסוף שנה א'
4. אנגלית - רמת אנגלית מינימלית נדרשת

לתוכנית יתרונות רבים והיא מזכה את המשתתפים בה בסל הטבות:

1. לימודי אנגלית בשיטות הוראה ייחודיות, במטרה לסייע לסטודנט להשתמש בשפה האנגלית הלכה למעשה ולסלול את דרכו ללימודים מתקדמים בהמשך
2. השתתפות בהובלת פרויקט קהילתי
3. גמישות בקביעת תכנית הלימודים
4. סמינריון בהנחיה אישית
5. השתלבות במחקרים חינוכיים בחוג לחינוך כעוזרי מחקר
6. יעוץ וליווי לתואר שני
7. מתן אפשרות לסיים את חובות התואר בשנתיים עד שנתיים וחצי
8. מתן עדיפות בחילופי סטודנטים
9. מתן עדיפות להשתתפות בקורסים של מוסדות אקדמיים מחו"ל ומלגות בינלאומיות*
10. סדנאות העשרה (לדוגמא: מנהיגות, טיפול בקונפליקטים, סיורים ועוד)
11. סדנאות להקניית מיומנויות כתיבה ומחקר

הקבלה לתכנית המצטיינים היא עפ"י שיקול ועדת תכנית המצטיינים.

תכנית ייחודית בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון

החוג לחינוך חתם על הסכם עם אוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון שבארצות הברית שנחשבת לאוניברסיטה יוקרתית מאד ומובילה בתחום החינוך. במסגרת ההסכם יכולים הסטודנטים הלומדים בחוג לחינוך באקדמית גליל מערבי, ללמוד ארבעה קורסים (12 נקודות זכות) מתוך קורסי התואר השני של תכנית הלימודים בבית הספר לחינוך באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון ולקבל תעודה (CERTIFICATE) המאשרת לימודים אלה. במידה והסטודנטים ירצו להמשיך וללמוד לתואר שני באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון, תישקל האפשרות להכיר להם בקורסים אלה כחלק מלימודי התואר השני. עדיפות תינתן לסטודנטים המשתתפים בתכנית המצטיינים.

קורסי ליבה חינוך

תכנית הלימודים לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשפ"ד

בכל לימודי התואר הראשון חובה להשתתף לפחות בשני קורסים בשפה האנגלית.

סה"כ – 58 נ"ז

שנה א' 22 נ"ז (תשפ"ד)					
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון/פטור	קורס קדם
0240450	יסודות בפסיכולוגיה חינוכית	4	שנתי	60	
0240030	יסודות בסוציולוגיה חינוכית	2	א / ב	60	
0240530	פילוסופיה של החינוך	2	א	60	
0240520	חינוך, הוראה ולמידה	2	א / ב	60	
0240540	מודרניזם ופוסט-מודרניזם בעידן העכשווי	2	ב	60	פילוסופיה של החינוך
0240550	פדגוגיה מתבוננת	2	א / ב / ק	60	
0240000	המחקר האיכותני	2	א / ב / ק	60	
0240140	שיטות מחקר	4	שנתי	60	
0240220	שילוב הילד עם צרכים מיוחדים	2	א / ק	60	
	סה"כ	22			
שנה ב' 24 נ"ז (תשפ"ה)					
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון/פטור	קורס קדם
0240080	למידה חלופית בבית הספר ובמסגרות אחרות	4	א / ב	60	
0240100	למידה וחשיבה א'	2	א	60	
0243240	קוגניציה בחינוך ובפיתוח תכניות לימודים	2	א / ק	60	
0240160	שימושי מחשב א'	2	א / ב	60	
0240110	למידה וחשיבה ב'	2	א / ב / ק	60	למידה וחשיבה א'
0241150	מבוא לסטטיסטיקה והסתברות	4	שנתי	60	שיטות מחקר
0241151	מבוא לסטטיסטיקה והסתברות - תרגיל				
0243270	יזמות בחינוך	4	שנתי	60	
0240480	משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה	4	א / ק	60	
	סה"כ	24			
שנה ג' 12 נ"ז (תשפ"ו)					
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון/פטור	קורס קדם
0240130	אתיקה בחינוך	2	א / ב	60	פילוסופיה של החינוך, מודרניזם ופוסט-מודרניזם בעידן העכשווי
0240170	שימושי מחשב ב' – Computer Use and SPSS 2 (נלמד בשפה האנגלית)	2	א / ב	60	שימושי מחשב א' סטטיסטיקה
0240120	הערכת הישגים לימודיים	4	שנתי	60	מבוא לסטטיסטיקה
	סמינריון חינוך - בחירה - כללי	4	שנתי	60	אנגלית מתקדמים ב', שיטות מחקר, מבוא לסטטיסטיקה והסתברות, פטור מהבעה
	סה"כ	12			

יש לבחור סמינריון אחד מתוך הרשימה :

שם המרצה	סמסטר	נ"ז	שם הסמינריון	מספר קורס	סמינריון
ד"ר גיל מאור	שנתי	4	חינוך, מרחבי למידה ותפקודים ניהוליים	0240980	חינוך-כללי
ד"ר גיל מאור	שנתי	4	עיצוב התנהגות ותפקודים ניהוליים במעגל החיים	0240990	חינוך-כללי
ד"ר הילה נאות	שנתי	4	פיתוח חשיבה יצירתית	0240440	חינוך-כללי
ד"ר שרון גילת יחיא	שנתי	4	סוגיות בתפיסת מושגים אצל ילדים	0240490	חינוך-כללי
פרופ' יהודה פלד	שנתי	4	השפעת הטכנולוגיה על ילדים ובני נוער	0240960	חינוך-כללי
ד"ר סרגיי טלנקר	שנתי	4	חינוך למוסריות ושיפוט מוסרי	0240320	חינוך-כללי
ד"ר מאיה קלמן הלוי	שנתי	4	אסטרטגיות הוריות ודפוסי ויסות רגשות	0244180	חינוך-כללי
ד"ר תמר הדר	שנתי	4	גישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות יעד מגוונות	0246430	חינוך-כללי

קורסי חובה דו-חוגי התפתחות הילד בראי קהילתי – תשפ"ד

שנה א' – 20 נ"ז (תשפ"ד)							
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון	קורס קדם	שם הקורס המקדים	האם יכול לשמש כקורס בחירה?
0245170	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית	4	ב	60			לא
0245190	התפתחות אוריינית בגיל הרך בהקשרים סביבתיים	2	א	60			לא עבור סטודנטים באשכול משחוק וחדשנות
0245210	פעילויות פנאי של ילדים בגיל הרך בהקשר חברתי תרבותי	2	ב	60			כן
0245220	משחקי תנועה לגיל הרך	2	ק'	60			כן
0245240	מערכת החינוך בגיל הרך	2	ב'	60			כן
0245180	התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים	2	א	60			כן
0245230	עולמו של הילד בראי מודע הקשר	2	ב	60			כן
0245250	שילוב והכלה בגיל הרך	2	ק'	60			כן
0245200	דיאלוג בין ילדים ועם ילדים	2	ק'	60	כן	עולמו של הילד בראי מודע הקשר	לא
סה"כ		20					
שנה ב' – 18 נ"ז (תשפ"ה)							
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון	קורס מקדים	שם הקורס	
0245280	חשיבה מתמטית בעולמם של ילדים וטיפוחה	2	א'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית	לא עבור סטודנטים באשכול משחוק וחדשנות
0245310	המשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו	2	א'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית ועולמו של הילד בראי מודע הקשר	לא
0245320	תכנון תוכן בגיל הרך	2	ב'	60	כן	אפשר גם אחרת: תכניות ייחודיות בגיל הרך + מערכת החינוך בגיל הרך	לא
0245330	אפשר גם אחרת: תכניות ייחודיות בגיל הרך	2	א'	60	כן	מערכת החינוך בגיל הרך	לא
0245360	סוגיות ואתגרים בעבודה חינוכית בסביבה רב תרבותית	2	קיץ	60	כן	שילוב והכלה בגיל הרך	לא
0245300	ספרים וסיפורים בגיל הרך - פרוסמינריון	2	ב'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית, התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים והמשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו	לא
0245290	פרספקטיבות של ילדים בגיל הרך	2	קיץ	60	כן	דיאלוג בין ילדים ועם ילדים	לא
0245340	למידה חוץ גנית: הקשרים חברתיים, תרבותיים ואישיים	2	ב'	60	כן	פעילויות פנאי של ילדים בגיל הרך בהקשר חברתי תרבותי	לא
0245350	התקשרות עם דמויות חינוכיות בעולמו של הילד	2	ק'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית	לא
סה"כ		18					

שנה ג' – 16 נ"ז (תשפ"ו)								
מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	ציון מיני מום	קורס קדם	שם הקורס	האם יכול לשמש כקורס בחירה?	
0245370	יוזמות ויצירתיות בגיל הרך	2	א	60	כן	תכנון תוכן בגיל הרך	לא	
0240820	ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי לידה עד שלוש	2	ק'	60	כן	מערכת החינוך בגיל הרך	לא	
0245380	מופעים תיאטראליים וילדות: הסביבה התרבותית של הילד כיצרנית ידע	2	ב'	60	כן	תכנון תוכן בגיל הרך	לא	
0245420	ילדים בסיכון בגיל הרך	2	ב'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראיה הוליסטית ושילוב והכלה בגיל הרך	לא	
0245390	פיתוח ויישום תכניות רגישות תרבות לגיל הרך	2	ב'	60	כן	התפתחות ילדים בגיל הרך בראיה הוליסטית וסוגיות ואתגרים בעבודה חינוכית בסביבה רבת תרבותית	לא	
0245410	ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי שלוש עד שש	2	א'	60	כן	מערכת החינוך בגיל הרך	לא	
0242310	התנסות בקהילה-גני ילדים	-	שנתי	עבר/לא עבר			לא	
	סמינריון-מפורט מטה	4	שנתי	60				
		16	סה"כ					
	במהלך התואר	6	יש לבחור 6 נ"ז מקורסי בחירה גל הרך					
	במהלך התואר	2	יש לבחור 2 נ"ז מקורסי בחירה חינוך כללי					
		8	סה"כ 8 נ"ז קורסי בחירה					

סמינריונים:

יש לבחור סמינריון אחד מהחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי

סמינריון	מספר קורס	שם הסמינריון	נ"ז	סמסטר	שם המרצה	קורס קדם
חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי	0245440	פרויקטים אוריינים: הילד המשפחה והקהילה	4	שנתי	ד"ר עינת נבו	אנגלית מתקדמים ב', שיטות מחקר, מבוא לסטטיסטיקה והסתברות, התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים, המשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו, ספרים וסיפורים בגיל הרך
חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי	0240970	לומדים מילדים: הילד כחוקר	4	שנתי	ד"ר קלמן הלוי מאיה	אנגלית מתקדמים ב', שיטות מחקר, מבוא לסטטיסטיקה והסתברות, פרספקטיבות של ילדים בגיל הרך

*פתיחת הסמינריונים תלויה במספרי הסטודנטים

קורסי בחירה החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי-תשפ"ד

יש לבחור 6 נ"ז מרשימת הקורסים להלן :

שם המרצה	ציון	סמסטר	נ"ז	שם הקורס	מס' קורס
ד"ר תמר הדר	60	א'	2	התפתחות חשיבה מוזיקלית בגיל הרך Musical Development in Early Childhood	0240620
ד"ר בהאיא מחיול	60	ב'	2	התפתחות אוריינית בשפה הערבית בגיל הרך	0248090
ד"ר מאיה קלמן הלוי	60	ק'	2	התמודדות עם התנגדויות הורים וילדים ומוגנות יתר	0245900
ד"ר הילה נאות	60	א'	2	חינוך לשיוויון ושיוויון מגדרי בגיל הרך	0248100

*פתיחת הקורסים תלויה במספרי הסטודנטים

קורסי בחירה החוג לחינוך-תשפ"ד

יש לבחור 2 נ"ז מרשימת הקורסים להלן :

מספר קורס	שם הקורס	נ"ז	סמסטר	שם המרצה
0240240	מניעת אלימות	2	ב	ד"ר מתן מרקוביץקי
0240420	פיתוח יכולת קשב Mindfulness	2	א	ד"ר נעמה שפיצר
0242010	מבוא לפסיכולוגיה של הקריאה והכתיבה	4	א	פרופ' ורד וקנין נוסבאום
0242200	מבוא לחשיבה כמותית	2	א	ד"ר קלמר ענת
0242210	מבוא ללקויות למידה	2	א	ד"ר גיל מאור
0242220	תיאטרון ככלי סיוע ללקוי למידה	2	ב	ד"ר עירית לוז
0242230	מבוא לילד עם צרכים מיוחדים	2	א	ד"ר גיל מאור
0242250	היועץ החינוכי : לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות	2	ב	ד"ר רוני טוטיאן
0240430	היבטים רגשיים וחברתיים של לקויי למידה	2	ב	ד"ר מרים שריד
0243070	התפתחות נורמלית ואבנורמלית	2	ב	ד"ר רוני טוטיאן
0246260	דיאלוג בין מחנכים והורים לילדים לקוי למידה	2	א	ד"ר רוני טוטיאן
0240730	התבררות ונוער בסיכון	2	ב	ד"ר מתן מרקוביץקי
0243200	פסיכולוגיה חיובית	4	א + ב	ד"ר עוז גוטרמן
0243310	שינה ובריאות	4	א + ב	ד"ר כרמית גל
0243320	תרפיות במסגרת בית הספר	2	א	ד"ר כרמית גל
0244010	מבוא למנהל חינוכי	2	א	ד"ר גבע יפתח
0244040	דפוסי קבלת החלטות	2	ב	ד"ר סרגיי טלנקר
0244050	לחנך לעתיד- סוגיות בחינוך לקראת עתיד לא ידוע	4	ב	פרופ' ארי נוימן
0244080	הערכת פרויקטים	4	א	פרופ' ארי נוימן
0244100	כישורי המאה ה- 21 וניהול	4	ב	פרופ' ארי נוימן
0244210	ניהול והדרכת עובדים	4	א	טלנקר סרגיי
0245010	היבטים שונים של הורות	4	א + ב	ד"ר עוז גוטרמן
0246190	הורות לילדים לקוי למידה	2	קיץ	ד"ר עוז גוטרמן
0246310	שפה, מוח, משחק ומה שביניהם	2	ב	פרופ' הית'אם טאהא
0240650	סיפורים קטנים ומחשבות גדולות : פיתוח קישורי חשיבה בעולם משתנה	2	ב	ד"ר הילה נאות
0240740	לקויות למידה והפרעות התנהגות (בשפה האנגלית)	2	ב	ד"ר כרמית גל

תיאורי קורסים

חינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – קורסי חובה - שנה א':

התפתחות ילדים בגיל הרך בראייה הוליסטית

הקורס מבוסס על ראייה הוליסטית את התפתחותם של חלקי אישיותו של הילד מהלידה ועד גיל שש. בנוסף, המגמה היא להכיר טווח רחב של תיאוריות הבוחנות התפתחות ז' ממגוון היבטים, בהם תהליכי התפתחות גופניים, קוגניטיביים, חברתיים, רגשיים, רכישת שפה, הבנה מושגית, הבנה מוסרית ותפיסת העצמי. בקורס יילמדו מושגי יסוד בפסיכולוגיה ההתפתחותית של האדם, מתוך פרספקטיבות תיאורטיות מגוונות. תערך הכרות מעמיקה עם תיאוריות התפתחותיות שונות. יושם דגש על משמעותם של גורמים סביבתיים, חברתיים וביולוגיים בהתפתחות התינוק, הפעוט והילד תוך חשיפה למודלים המציעים שילובים שונים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ב

ב 0245170-0 ד"ר שרון גילת יחיא, ב' 19: 30-18: 00 חצי מתוקשב

התפתחות אוריינית בגיל הרך בהקשרים סביבתיים

ידע עשיר על השפה הכתובה קיים אצל ילדים כבר בגיל צעיר, והוא מנבא את הישגיהם האורייניים העתידיים בבית הספר. ידע זה קשור לסביבה שבה הילד גדל ומתפתח ולאירועים האורייניים שהוא חשוף אליהם ושותף בהם. בקורס זה נעסוק בתחומי ניצני האוריינות ומאפייני התפתחות הקריאה והכתיבה של ילדים טרם כניסתם ללמידה פורמאלית בבית הספר. בנוסף, ידונו ההשפעות של ההקשרים הסביבתיים שבהם הילד גדל וכיצד ניתן לזמן התנסויות בתחומי ניצני האוריינות בגישה אקולוגית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0245190-2 ד"ר עינת נבו, ד' 30: 21-20: 00 חצי מתוקשב

פעילויות פנאי של ילדים בגיל הרך בהקשר חברתי תרבותי

פעילויות פנאי אצל ילדים מייצגות את כל הפעילויות בהן מעורב הילד בשנותיו הראשונות מחוץ למסגרת הגן והמעון. היות שכך, ניתן להתייחס אליהן כסביבת התפתחות נוספת המתבצעת בהשגחה ומעורבות של מבוגרים שאינם אנשי חינוך. בקורס נבדוק כיצד ניתן לאפיין את פעילויות הפנאי של הילדים בעידן הנוכחי תוך התייחסות להקשר חברתי, משפחתי ותרבותי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0245210-0 ד"ר מעיין מברך שמעוני, ד' 30: 17-16: 00

משחקי תנועה לגיל הרך

בתרבות המערבית אנחנו עדים לתופעה של צמצום והמעטת פעילות תנועה כמו משחקי רחוב ומשחק חופשי. צמצום זה משפיע לרעה על מצבם הגופני ואיכות חייהם של ילדים וגורם לבעיות כמו השמנה ודימוי עצמי נמוך. אחת הדרכים להתמודד עם תופעה זו היא לבחון מחדש את התנועה כחלק בלתי נפרד מחיי היומיום של ילדים, תנועה שמתרחשת בכל זמן ובכל מקום. לתנועה יש קשר לגיבוש של דימוי גוף תקין, לחוויה של הצלחה ושליטה, להבנת רגשות, ולתחושת רווחה. בקורס נבחן את ההתפתחות המוטורית והרגשית-חברתית של ילדים מגיל לידה ועד גילאי בית הספר היסודי ונסיק אלו משחקי תנועה מותאמים להתפתחות על צירים אלו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 0245220-0 ד"ר נעמה שפיצר, ד' 30: 19-18: 00

התפתחות שפה בהקשרים סביבתיים

האדם הוא יצור חברתי, והשפה מהווה עבורו כלי מרכזי למימוש צרכיו התקשורתיים. ילדים רוכשים את שפתם בצורה טבעית וללא לימוד פורמאלי על ידי השתתפות באירועי שיח משמעותיים, בתקשורת עם מבוגרים ועם ילדים אחרים. יכולות אישיות (ביולוגיות, קוגניטיביות, רגשיות וחברתיות) כמו גם הקשרים סביבתיים (כדוגמת דו-לשוניות ומצב סוציו-אקונומי) משפיעים על רכישת השפה. במהלך הקורס נתייחס לתחומי השפה השונים, שלבי רכישת השפה ותיאוריות המסבירות את התפתחות רכישת השפה. בנוסף, נתייחס לתצפית ביכולות שפה של ילדים בגיל הרך ותפקיד המבוגר בטיפוח יכולות אלו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0245180-0 ד"ר עינת נבו, ד' 30: 17-16: 00

דיאלוג בין ילדים ועם ילדים

אחת המטלות העיקריות של מחנכת בגיל הרך היא ההכרות עם כל ילד וילדה בגן במטרה לתכנן בצורה מיטבית את העבודה הפרטנית והקבוצתית וכדי להתאים את יכולתה להיענות לצרכים החברתיים, הרגשיים והקוגניטיביים של ילדי הגן. הקורס מציע התבוננות מעמיקה בשיחה דיאלוגית בין מחנכת לילד/ה ובשיח.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 0245200-0 ד"ר נטלי אוליצה ו' 11:45-15:10

עולמו של הילד בראי מודע הקשר

תופעות חברתיות הן תופעות מורכבות ומשתנות בהתאם להקשר בו הן מתרחשות, כך גם צריך להתייחס להתפתחותם של הילדים. בדרך כלל, תאוריות העוסקות בהתפתחות דנות בהקשר אחד המבודד מההקשרים האחרים. גישה מודעת להקשר יוצאת מנקודת הנחה כי כל פרט מתפתח באופן שונה וייחודי וכי התפתחותו מושפעת מההקשרים המהווים את מרחב החיים שלו. הקשרים אלו נוכחים בו-זמנית או משפיעים בתקופות זמן מסוימות: ההקשר האישי, החברתי, המשפחתי, התרבותי, הדתי, האתני, הכלכלי, הגאוגרפי, הפוליטי ועוד. קורס זה יציג את יחסי הגומלין בין הפרט להקשרים השונים בחייו ואת הזיקה שלהם להתפתחותו. נקודת המוצא היא הפרט עצמו, התנהגותו, יחסו לסביבה, תחומי העניין שלו, סגנון הלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 245230-0 ד"ר נטלי אוליצה, ד' 19:30-00:18

מערכת החינוך בגיל הרך

מערכת החינוך בארץ היא בעלת מבנה ייחודי וצרכים ייחודיים, והיא משקפת את מדיניותה של המדינה לאורך השנים. בתוך כך מערכת זו נדרשת לתת מענה לאוכלוסיות שונות בעלות רקעים שונים, תפיסות שונות וצרכים שונים. בנוסף לכך, המאפיינים והצרכים של ילדים בגיל הרך הם ייחודיים ושונים מצרכיהם של ילדים בגילאים בוגרים יותר. הבנת מערכת החינוך בגיל הרך חשובה לכל העוסקים בחינוך מפני שזהו הבסיס להתפתחותם של ילדים. זאת בכדי להבין כיצד מאופיין החינוך לגיל הרך בארץ, מה דורשת העבודה מהעוסקים בחינוך בגיל הרך ומה עלינו לעשות כדי לתת חינוך איכותי, מותאם ובטוח לילדים בגיל הרך. כל זאת מתוך תפיסה כי למערכת החינוך תפקיד מרכזי בעיצוב החברה, ובתוך כך, גם למערכת החינוך בגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0245240-0 ד"ר שני יעל, ו' 00:10-08:30

שילוב והכלה בגיל רך

קורס זה יעסוק בשילוב והכלה של ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך לגיל הרך ההפרעות והקשיים ההתפתחותיים השונים מתאפיינים בקשת נרחבת של סימפטומים פיזיים, התנהגותיים ורגשיים וחשובים להתייחסות בכל מסגרת קבוצתית בגיל הרך. צוותים חינוכיים פוגשים ילדים אלה ומשפחותיהם באופן שכיח ונדרשים להתאים את המסגרת, התכנים ודרכי העבודה לערכים התפתחותיים, בעיות שונות, ולצרכיהם המיוחדים. יוצגו קבוצות הקשיים המרכזיות של ילדים אלו והביטויים של קשיים אלו בתוך מסגרת הגן. הקורס יעמיק את תובנות הסטודנטים על החשיבות של בנית קשר חיובי בין המחנך לילד עם הפרעות נבחרות בגישות המרכזיות לעבודה יודגש ושילוב של ילדים אלו במסגרות חינוך-טיפול בגיל הרך. הסטודנטים יחשפו למידע תאורטי-מחקרי מבוסס ועדכני ולכלי הערכה שונים המשמשים את המעורבים במסגרות החינוך לגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 0245250-0 ד"ר שירה שירלי ירחמיאל, ו' 00:10-08:30

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – שנה ב' :

חשיבה מתמטית בעולמם של ילדים וטיפוחה

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים את היכולת להקשיב לילדים ולהיות מודעים לשלבים ההתפתחותיים הראשוניים שלהם בתחום החשיבה המתמטית. הקורס יעסוק בשלבי התפתחות תפיסת המספר והיכרות עם סגנונות ודרכי חשיבה של ילדים בגיל זה. בקורס יכירו הסטודנטים גישות שונות להקניית מושגים מתמטיים, דרכי הוראה לפיתוח חשיבה מתמטית והתאמת תכנית הלימודים בגן ליכולתם ההתפתחותית של הילדים. אחת ממטרות הקורס היא פיתוח לומד עצמאי בעידן הטכנולוגי. לכן, במסגרת הקורס, הסטודנטים ילמדו בנוסף לתחום התוכן, כיצד ניתן לפתח את הידע וההבנה בכלים העומדים בפנינו בעידן המאה ה-21. הקורס ישלב סרטונים, מצגות אינטראקטיביות עם יישומונים דינאמיים להתנסות עצמית ושאלונים לבדיקת הידע והערכה עצמית של התקדמותו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0-245280 ד"ר עינב קיסר, מתוקשב

פרספקטיבות של ילדים בגיל הרך

קורס זה עוסק בפרספקטיבה של ילדים וילדות, בהקשבה לדעותיהם ומחשבותיהם והבנת חוויותיהם כפי שהם מתארים אותן ובהשלכות לארגון המרחב האנושי והפיסי בו הם שוהים. הקורס יעסוק במקורות ההשפעה האידיאולוגיים והתאורטיים של גישת הפרספקטיבה של ילדים וילדות. כמו כן, הקורס יעסוק במגוון פרקטיקות המאפשרות להכיר, לשמוע ולהבין את הפרספקטיבות של הילדים במטרה ליצור מרחב דמוקרטי המאפשר יוזמה, בחירה והשמעת דעותיהם. שיח זכויות ילדים וילדות, שיח הסוציולוגיה של הילדות, שיח יחסי הכוח, שיח הגישה הפוסטמודרנית והשיח הדמוקרטי הומניסטי, הביאו לגל מחקרים ומאמרים בנושא הפרספקטיבה של ילדים וילדות בגיל הרך ולקריאה להקשיב לקולם של ילדים וילדות ולאפשר להם לתרום לחברה באמצעות הצגת דעותיהם ורעיונותיהם.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 01-245290 גבי אמל נאסר אשקר, ו' 13:30-12:00

ספרים וסיפורים בגיל הרך-פרוסמיניון

קריאת ספרים עם ילדים הינה פעילות נפוצה בגיל הרך, התורמת וחשובה להתפתחות הילד בהיבטים שפתיים, חברתיים, רגשיים וקוגניטיביים. יחד עם זאת, מרכיבים רבים נמצאו כמשפיעים על תרומת ספרי הילדים להתפתחות הילדים והם כוללים משתנים הקשורים לספר עצמו ולאייכות השיח בזמן הקריאה. במקביל, קיימת השפעה של הקשרים חברתיים, כלכליים ותרבותיים על פעילות זו של קריאת ספרים עם ילדים בגיל הרך. לאורך הקורס נדון בחשיבות יכולות השפה בגיל הרך והשפעתן על הישגים אורייניים תוך התייחסות לתוכנית הלימודים בגיל הרך. נברר סוגיות מרכזיות בנושא של קריאת ספרים לילדים והקשר להתפתחות שפתית, חברתית, רגשית וקוגניטיבית. כמו-כן נכיר תוכניות התערבות העושות שימוש בספרי ילדים ונתנסה בקריאת ספרים לילדים ועיבוד ספרים לצורך העשרה שפתית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 00-245300 ד"ר עינת נבו, ב' 30:21-20:00

המשחק בעולמו של הילד ותפקיד המבוגר בטיפוחו

למשחק תפקיד מרכזי בעולמו של הילד והוא מבלה בו את מרבית זמנו. המשחק וההתנסויות שהוא מזמן לילד, משפיע על התפתחותו הקוגניטיבית, החברתית, הרגשית, הסנסורי-מוטורית והשפתית ומכאן חשיבותו. תפקיד המבוגר הינו לאפשר, להנגיש ולטפח את המשחק של ילדים בגיל הרך. לאורך הקורס ידונו נושאים הקשורים לסוגי משחק, תרומת המשחק להתפתחות הילד, הערכת יכולות המשחק ותפקיד המבוגר בטיפוח המשחק.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 00-0245310 ד"ר עינת נבו, ד' 30:21-20:00 חצי מתוקשב

תכנון תוכן בגיל הרך

מחקרים רבים כיום מראים כי ישנה חשיבות לפיתוח הקוגניטיבי של הילדים בגיל הרך, ובתוך כך גם לתכנים המועברים בגילאים אלו. תכנון תוכן צריך להתבצע בצורה שיטתית ובנויה היטב, עם מטרות ברורות ותואמות גיל. על העוסקים בחינוך בגיל הרך להבין בחשיבות התוכן ולדעת כיצד לתכנן תוכן מותאם לילדים הצעירים על סמך מאפייניהם וצרכיהם. כל זאת תוך היכרות עם תכניות שונות לגיל הרך, והתאמה לקהילה הסובבת את הילדים בגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 00-245320 ד"ר שני יעל, ו' 45:11-10:15

אפשר גם אחרת: תכניות ייחודיות בגיל הרך

מגוון התרבויות והקהילות בארץ מזמנות מגוון תפיסות חינוכיות באשר לחינוך ילדים בגיל הרך. מתוך כך, גם מגוון של תכניות חינוכיות לגיל הרך. תכניות אשר משקפות את התפיסה החינוכית של כל זרם חינוכי ושל כל קהילה, ומשפיעות על האופן שעל פיו מתחנכים הילדים בגיל הרך. במטרה לפתח אנשי חינוך בעלי זיקה והבנה לתפיסות חינוכיות, חשוב להכיר תכניות חינוכיות שונות המיושמות כיום בחינוך לגיל הרך, ולהבין מה הרציונל העומד מאחורי כל תפיסה שכזו. זאת במטרה לפתח אנשים פתוחים לתרבויות ולרעיונות שונים, המבינים את הייחודיות שבכל תכנית, ומבינים את תפקידו ומקומו של המבוגר, וכן את מקומה של הקהילה הסובבת את הילד בתכניות חינוכיות לגיל הרך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0245330-00 ד"ר שני יעל, ו' 45: 11-15: 10

למידה חוץ גנית: הקשרים חברתיים, תרבותיים ואישיים

לאורך ההיסטוריה של האנושות, היה חיבור ברור ומובן מאליו בין התפתחות הילד לבין שהייתו בתוך מרחבים טבעיים. הילד פיתח, הרחיב ושייכלל מיומנויות של חשיבה, יצירה, תנועה ומשחק תוך שהוא נע, חוקר וחש את האדמה, העצים, האבנים וכיו"ב. במאה וחצי האחרונים, זמן שהייה של הילדים בחוץ מצטמצם ופוחת ואת מקומו תופסים משימות טכנולוגיות ואחרות. מטרת הקורס לבחון את חשיבות מגוון סביבות הלמידה והתפתחות הילד ובפרט את תרומת השהייה מחוץ לגן-בבית, בטויל ובחורשה. נכיר את אבני היסוד ההתפתחותיים של הילד וכיצד הם משתקפים בטבע ומחוץ לגן. נתייחס למודלים של חצר הגן, טיול גן ובמיוחד נרחיב את ההכרות עם גני יער וגנים ביער כאפשרות יישומית ביישובים בצפון הארץ.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0245340-00 ד"ר מעיין מברך שמעוני, ד' 30: 19-00: 18

התקשרות עם דמויות חינוכיות בעולמו של הילד

הקורס יעסוק בתאוריית ההתקשרות המבוססת ובזיקתה לחינוך ועבודה חינוכית בגיל הרך. לשם כך, יוצגו ידע תאורטי ומחקרי עדכני אודות שורשי התאוריה, יסודותיה וסוגיות שונות של אבחון, טיפול והערכה, מבעד לפרספקטיבה טיפולית המודעת לכלל הסביבות והמעגלים המקיפים את הילד ומשפיעים על חינוכו ועולמו. זאת, תוך הדגשת הרלוונטיות של הנושא לעבודת הצוות החינוכי במסגרת וליחסיו היומיומיים עם הילד. בין היתר, נבחן כיצד ניתן ליישם את התאוריה ולרתום אותה לעבודה חינוכית טיפולית במסגרות קבוצתיות לגיל הרך, בכדי לתמוך ברווחתם הנפשית ובהסתגלותם של ילדים ולאפשר להם לממש את מלוא יכולותיהם ההתפתחותיות. עוד נכיר כלי הערכה העוסקים באבחון איכות היחסים המפתחות בין מטפל לילד ובמושגים אחרים הקשורים להתקשרות. נדון בחשיבות של טיפול מוקדם לאיכות הקשר מטפל-ילד, באיכות ההתקשרות של תינוקות פעוטות וילדים גדולים יותר וכן בהפרעות התקשרות. הקורס ילווה במצגות ממוקדות, סרטונים וחומרים מהספרות העדכנית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 245350-00 ד"ר שירה שירלי ירחמיאל, ו' 45: 11-15: 10

סוגיות ואתגרים בעבודה חינוכית בסביבה רב-תרבותית

מערכות החינוך בישראל פועלת במציאות של ריבוי תרבויות. למציאות זו השלכות רבות על המפגשים בין נותני שירות בשדה החינוך (המחנכות) ומקבליו (ההורים והילדים) שבאים מרקע תרבותי שונה, ועל הפרקטיקה של העבודה המקצועית. הקורס יתמקד בבחינת סוגיות הקשורות לעבודה החינוכית בסביבה רב-תרבותית: המפגש הבין תרבותי בגן, בחינת הזהות האישית והמקצועית של הגננת ומורכבות תפקידה, דיאלמות חינוכיות, מוסריות וערכיות ודרכי התמודדות עמן.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 0245360-00 ד"ר מעין שמעוני, ו' 00: 10-30: 08

ד"ר עינת נבו, ו' 00: 10-30: 08

קורסי חובה בחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי – שנה ג':

יוזמות ויצירתיות בגיל הרך

יוזמה, יצירתיות וחשיבה יצירתית הם בסיס להשתלבות בלמידה, באזורי חדשנות, בפיתוח טכנולוגיה ובהבעה עצמית. השנים הראשונות בחיי האדם משפיעות ומבנות את תפיסתו העצמית, האישיות והאופן בו הוא מתנהל בעולם. בקורס נבחן את הקשר בין התפתחות הילד בשנותיו הראשונות לבין התפתחות החשיבה היצירתית שלו. נדון בגורמים המקדמים יוזמה ויצירתיות ובגורמים העשויים להגביל אותם. נלמד הקשרים סביבתיים וחברתיים ליוזמה וחשיבה יצירתית ובעיקר נתמקד בתפקיד המבוגר והאנשים המשמעותיים בסביבת הילד בפתוח יצירתיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז, א

ב 0245370 ד"ר מעיין מברך שמעוני, ד' 30: 21-00:20 חצי מתוקשב

מופעים תיאטרוניים וילדות: הסביבה התרבותית של הילד כיצרנית ידע

"מופעים קהילתיים" מקיפים את סביבתו של הילד מיום היוולדו. מופעים אלה אוגרים בתוכם ידע תרבותי שמועבר לילד, בין אם הוא לוקח בהם חלק פעיל ובין אם הוא צופה בהם מהצד. בקורס יבחנו השפעות של טקסים, חגים, מופעים אמנותיים ומופעי "יומיום" על הבניית המציאות של הילד. עיסוק זה ישאף להרחיב את היכולת של הדמות המחנכת להבין את עולמו של הילד לאור ההקשר המשפחתי-קהילתי – תרבותי שבה הוא חי.

1 ש"ש / 2 נ"ז, ב

ב 0245380 ד"ר עירית לוז, ד' 30: 17-00:16

פיתוח ויישום תכניות רגישות תרבות בגיל הרך

בחברה הישראלית יש קונצנזוס בדבר חשיבותה של מציאות רב-תרבותית, המבוססת על ערכי שוויון וחירות. אומנם הפער בין ההצהרה למימוש תוך תרגום לפעילות הוא גדול ומתבטא גם בתוך מערכת החינוך. חינוך לרב-תרבותיות איננו תחום תוכן נפרד אלא תפיסת תפקיד שלמה ורחבה הבאה לידי ביטוי בהתנהגות ובקשר היומיומיים בין המחנכת לבין הילדים, בעיצוב הסביבה החינוכית בה שוהים הילדים ובתכני הלימוד אליהם נחשפים.

1 ש"ש / 2 נ"ז, ב

ב 0245390 ד"ר בדארנה זאדה, ב' 30: 21-00:20

ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי לידה עד שלוש

קורס זה יעסוק בחשיבות של האיכות המאפיינת מסגרות יום קבוצתיות בגיל הרך, ואת האופן בו טיב היחסים, ההתנהלות השגרית והמסגרת בהן תורם להתפתחות התקינה של כל פעוט. הקורס נדון במשמעות איכות טיפולית ויצירת אקלים רגשי מיטבי. נדון בהשלכות של טיפול – חינוך איכותיים במסגרות יומיות בגיל הרך, ולסוגיות של איך ו-מה בנוגע לאקלים רגשי מיטבי. הסטודנטים יחשפו למידע תאורטי-מחקרי מבוסס ועדכני ולכלי הערכה שונים אשר משמשים את המעורבים במסגרות החינוך לגיל הרך ומייצגים אלמנטים מאפיינים חשובים של מעון מיטבי. כל אחד הפריטים בכלים אלו משמעותי וחובה לממשו בכתת המעון בצורה מיטבית וחסרת פשרות, נדון בהתאמתם למציאות הישראלית.

1 ש"ש / 2 נ"ז, ק

ק 0240820-0 ד"ר ירחמיאל שירלי-שירה, ו' 45: 11-15:10

ניהול וארגון מיטבי של מסגרות חינוך לגילאי שלוש עד שש

גן הילדים מהווה מסגרת חינוכית לילדים בעלת מרחב התפתחות משמעותי, העונה לצרכי ילדים בגיל הרך-תחילת הדרך במערכת החינוך הציבורית. תפקיד הגננות ייחודי, משום שמבחינה רשמית הגננת מוגדרת כמנהלת כבר מיומה הראשון בתפקיד, והיא נתפסת בעיני משרד החינוך כמנהיגה חינוכית. בתפקידה היא האחראית הבלעדית לתחום החינוכי-לימודי, לאיכות התפקוד של צוות הגן, לתקשורת עם ההורים ועם הקהילה ולניהול התחום הלוגיסטי, התקציבי והמנהלי של הגן. כדי למלא את תפקידה על פי התפיסה המערכתית עליה להיות בעלת כישורים מורכבים בהם נעסוק בקורס, הכוללים הכרה בחשיבות יצירת אקלים מיטבי ושיווק העשייה החינוכית, ניהול תקשורת, יכולת עבודה בצוות, יכולת הנהגה של ילדים ומבוגרים כאחד וניהול קשר עם גורמים נוספים שיש ביניהם קשרי גומלין והשפעה הדדית.

1 ש"ש / 2 נ"ז, א

א 0245410 ד"ר מאיה קלמן-הלוי, ד' 30: 17-00:16

ילדים בסיכון בגיל הרך

המושג 'סיכון' מוגדר כמעריך הגורמים אשר מגבירים את הסבירות להתפתחות עתידית של הפרעה רגשית או התנהגותית אצל ילדים בגיל הרך. הקורס מציג ומגדיר את הסיכונים השונים בהם נתונים ילדים בגיל הרך (הוריים, משפחתיים, רפואיים, רוחניים, מערכתיים ומדיניים), ודן בקשיים ובעיות המאפיינים אוכלוסייה זו.

1 ש"ש / 2 נ"ז, ב

ב 0245420-0 ד"ר רוני טוטיאן, ד' 30: 21-00:20 חצי מתוקשב

סמינריונים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי (נלמדים בשנה ג'):

לומדים מילדים: הילד כחוקר

בשנים האחרונות, הסוציולוגיה של הילדות ואמנת האו"ם לזכויות הילד מיקדו את תשומת הלב לחשיבות הכללתן של תפיסות ילדים בשיח האקדמי, הפרקטי והמדיניות החברתית ובכך הביאו לשינוי תפיסתי בדרך שבה חוקרים מבינים את עולמם של הילדים. תפיסה זו שונה במהותה מהתפיסה שהייתה מקובלת אשר למדה על ילדים אך לא מילדים. הסמינריון יעסוק במחקרים עם ילדים צעירים מתוך נקודת הנחה שלילדים יש יכולת להביע תפיסות בעלות ערך לגבי השקפות עולמם וההקשרים שבהם הם חיים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240970 ד"ר מאיה קלמן לוי, יום ד' סמסטר א' 18:00-19:30, יום ב' סמסטר ב' 18:00-19:30

פרויקטים אוריינים: הילד המשפחה והקהילה

השפה מתפתחת באופן טבעי ובדרך בלתי פורמלית על ידי כל אדם החי בסביבה אנושית, כך שכל בני האדם מדברים לפחות שפת אם אחת. הרכישה מתאפשרת בהינתן חלון הזדמנויות של התפתחות וחשיפה מספקת לשפה. עם זאת, כמידת החשיפה לשפה, כך תהיה מידת ידיעתה. כלומר, על-מנת לרכוש שפה עשירה על הילד להיות מעורב בהתנסויות רבות בשפה, כולל שפה כתובה, ולהיות חשוף לתשומה לשונית מרובה ואיכותית ולהתנסויות אורייניות מגוונות. חשיפתם של ילדים למיומנויות אורייניות ראשוניות באמצעות תכנית מובנית והדרגתית נמצאה כמגנה על הילדים מפני כישלון בלמידת הקריאה וכיעילה במיוחד כאשר היא מתבצעת טרם התחלת הלימוד הפורמאלי בבית הספר. כלומר, ילדים שמגיעים עם יכולות גבוהות בתחומים השונים של השפה והאוריינות מפתחים ביתר קלות את כישורי הקריאה והכתיבה כשהם נחשפים ללמידה פורמאלית בבית הספר ומכאן עולה חשיבות הפעילות בגיל הצעיר. הסמינר יעסוק בהקניית ידע תיאורטי בנושאים הקשורים לשפה ותכנון תכנית התערבות שפתית בגן, ברוח הגישה האקולוגית והשיח הדיאלוגי, תוך התייחסות לנושאים שעולים בסוגיות של תיווך בגיל הרך. במקביל להרצאות הנושאות יוצגו בסמינריון סוגיות של מתודולוגיה ותכנון מערך מחקר ויוקדשו שיעורים לאמצעים, טכניקות ומיומנויות של כתיבת עבודה. במסגרת הסמינריון, יקחו הסטודנטים חלק בפרויקט אורייני עם קבוצת ילדים. כחלק מהפרויקט יבצעו הסטודנטים הערכה של היכולות של הילדים, ויבנו תוכנית התערבות המבוססת על גישות חינוכיות ושיטות עבודה שנלמדו, וזאת במטרה לקדם את יכולותיהם של הילדים בתחומי השפה והאוריינות. בסוף השנה תתבצע הערכה מחודשת של יכולות הילדים והשוואה של מידת השיפור במיומנויות השפה והאוריינות בקבוצת ההתערבות לעומת קבוצת הביקורת. פעילות זו תהווה את הבסיס לעבודה שיכתבו הסטודנטים בסיום הקורס.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0245440 ד"ר עינת נבו, סמסטר א, יום ד' 18:00-19:30, סמסטר ב', יום ב' 18:00-19:30

קורסי בחירה בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתנו

התפתחות אוריינית בשפה הערבית בגיל הרך

הקורס יתור לפיתוח הבנה של מודלים תיאורטיים והתפתחותיים המסבירים את תהליכי ההתפתחות האוריינית בגיל הרך בכלל ובקרב דוברי השפה הערבית בפרט. הקורס יכוון ויעודד היכרות ולמידה למאפייני השפה הערבית, והשלכותיהם על ההתפתחות האוריינית בגיל הרך של דוברי השפה הערבית. הסטודנט יכיר את ההתפתחות האוריינית בשפה הערבית וייחשף לכלים להערכת תפקודי בסיס בגיל הרך. הסטודנטים יחשפו למאפייניהם הייחודיים של מודלים תיאורטיים והתפתחותיים בתחום האוריינות והמוכנות לקראת קריאה וכתבה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0248090-0 ד"ר בהאיא מחול, מתוקשב

חינוך לשיוויון ושיוויון מגדרי בגיל הרך

מערכת החינוך משמשת מרחב שבו משתכפלים הפערים הקיימים בחברה – פערים על רקע אתני, דתי, מעמדי ומגדרי. תפקידנו כמחנכים הוא, בין היתר, לשאוף לצמצום הפערים הללו, למנוע הסללה ולחולל תנאים לחברה צודקת יותר. הקורס יציג מושגי יסוד בפדגוגיה ביקורתית ויפתח מודעות לקיומם של הפערים החברתיים בכלל ופערים על רקע מגדרי בפרט. יחד נפתח רגישות להבדלים בין מה שנתפס כטבעי ו/או נורמלי לבין מה שניתן לשנותו. נבצע פרובלמטיזציה לחשיבה הדיכוטומית, המאפיינת את הפדגוגיה השמרנית, המושתתת על האתוס הליברלי-מריטוקרטי. המפגשים יתמקדו בעשייה היומיומית במרחב החינוכי לגיל הרך וגם מחוצה לו, החל משימוש במילים, עיסוק באגדות ובסיפורי ילדים, משחק בצעצועים וכיוצא באלו, ובטיפול מבט ביקורתי-פמיניסטי על התכנים הלימודיים ועל הפרקטיקות שמהוות חלק בלתי נפרד מההווי החינוכי. העיסוק בהסללה על רקע מגדרי ישמש דוגמה למנגנוני הסללה נוספים ובכך יחדד רגישות לקיומן של פרקטיקות של אפליה וקיפוח בחברה הישראלית אך גם בתוך הכיתה וכמו כן בתוכנו אנו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

8: 30-10: 00 ד"ר הילה נאות, ו'

התמודדות עם התנגדויות הורים וילדים ומוגנות יתר

במסגרת הקורס נבחן את המורכבות של הורות בגיל הרך מהיבטים תיאורטיים ומעשיים. ננסה לבחון ולהכיר מודלים שונים להורות הנגזרים מגישות תיאורטיות מגוונות תוך התייחסות להשפעות כמו תרבות, מגדר, ניסיון העבר של ההורים ומצבם הסוציאקונומי. כמו כן, נתייחס לנושאים התפתחותיים (לדוגמה: פחדים, תוקפנות, מיניות, מעברים ועוד) ונבחן דרכי התמודדות הוריות יעילות עמם.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק'

16: 00-17: 30 ד"ר מאיה קלמן הלוי, ב'

Musical Development in Early Childhood

קורס זה יעסוק ברבדים השונים של החוויה המוזיקלית של התינוק ושל הדיאדה הורה תינוק, ויתמקד באופן בו המוזיקה קשורה להתפתחות בשלל תחומים: תנועה, קוגניציה, שפה, רגש, קשב, חברות וזיכרון. הסטודנטים ילמדו על מרכזיותם של אלמנטים מוזיקליים בתהליכי התפתחות תינוקות ויבחנו כיצד מוזיקה משמשת למקור תמיכה בתינוקות, ילדים ומשפחותיהם. מטרת הקורס הן: לחשוף את הסטודנט לקשר בין מוזיקה והתפתחות אצל תינוקות ופעוטות, להקנות לסטודנט מבט מעמיק על אלמנטים מוזיקליים בסיסיים, לבחון אופנים שונים של שימוש במוזיקה לתמיכה בתינוקות וילדים, ולסייע לסטודנט ליצור קשר עם "ילד המוזיקה" שבו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

18: 00-19: 30 ד"ר תמר הדר, ב'

תיאורי קורסים

- מועדי הקורסים עלולים להשתנות בהתאם לצרכי המערכת

קורסי ליבה חינוך – שנה א'

יסודות בפסיכולוגיה חינוכית

השיעור מקנה מושגי יסוד על תפיסות, תהליכים, ועקרונות בסיסיים בפסיכולוגיה הרלוונטיים לתחום החינוך, תוך כדי עידוד חשיבה עצמאית וביקורתית על תהליכים חינוכיים ועל תיאוריות פסיכולוגיות. השיעור מתמקד בתהליכי ההתפתחות הרגשית, הקוגניטיבית והחברתית-תרבותית, כמו גם על התפתחות השיפוט המוסרי, הלמידה, והבדלי המגדר. הוא מציג סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה של הילד והמתבגר, ומאפיינים של הקשר שבין המחנך (הורה/מורה/יועץ) לבין התלמיד.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240450-01 ד"ר מאיה קלמן-הלוי, ב' 12: 00-13: 30

ש 0240450-02 ד"ר מיכל רוה, ב' 16: 00-17: 30

יסודות בסוציולוגיה חינוכית

השיעור מציג לסטודנטים את הנחות היסוד בגישת הסוציולוגיה אל סוגיות מעשיות בחינוך. השיעור. הוא מתחיל במושגי יסוד בסוציולוגיה בכלל ובסוציולוגיה של החינוך בפרט, וממשיך בניתוח אירועים והסבר תופעות בבת-הספר ובמערכת החינוך בארץ ובעולם. עוד עוסק השיעור בהקניית ידע בסיסי על ארגון ומנהל חינוכי, מבנה מערכת החינוך ואי-שוויון חברתי.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ק

א 0240030-01 ד"ר מתן מרקוביץקי, מתוקשב

ב 0240030-02 ד"ר מתן מרקוביץקי, מתוקשב

פילוסופיה של החינוך

הקורס מציג את פילוסופיה כצורת חשיבה ונושאים קלאסיים בפילוסופיה של החינוך. הקורס מתבסס על הנחה שבכל תקופה, החברה האנושית ממשיגה את עצמה באופן שונה. אם כן, הגות היא ביטוי של צורת חיים. ניתן לראות את חינוך כפעילות מכוונת להכשרה של חניך לתפקוד בחברה. זה אומר שחינוך בחברה מבוסס על התפיסה החברתית לגבי עצמה, הצרכים והשאיפות שלה. הקורס יתמקד בתפיסות חינוכיות בתקופות הקלאסית, ההלניסטית, ימי הביניים, הרנסנס והעת החדשה. הקורס הוא קורס קדם לקורס מודרניים ופוסטמודרניים בתקופה העכשווית, המקנה יכולת לנתח תכנים עכשוויים בחינוך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0240530-01 ד"ר הילה נאות, ב' 14: 00-15: 30

א 0240530-02 ד"ר סרגיי טלנקר, ב' 18: 00-19: 30

חינוך, הוראה ולמידה

הקורס דן בחינוך, הוראה ובלמידה הגדרותיהן, מהותן ובדרכים ליישומן. הקורס נועד לבחון את מכלול התחומים המשפיעים על החשיבה החינוכית ומעצבים את נושאי חקירתה ועיונה. הקורס מציג את הנדבכים המרכזיים בהתפתחות התאוריה החינוכית ובוחן את ההשפעה של דיסציפלינות שונות על החינוך. בין מטרות הקורס- להכיר, להבין ולהעריך: מושגים בסיסיים בתורת החינוך, ההוראה והלמידה. תיאוריות בסיסיות וחדשניות בתחום ההוראה והלמידה, תפיסות שונות של מטרות ההוראה והלמידה והשפעותיהן, שיטות וגישות ללמידה סביבות למידה שונות והשפעתן על ההוראה והלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 0240520-01 ד"ר סרגיי טלנקר, ד' 18: 00-19: 30

ב 0240520-02 ד"ר סרגיי טלנקר, ד' 14: 00-15: 30

מודרניזם ופוסט-מודרניזם בעידן העכשווי

הקורס מתבסס על הנחה שבכל תקופה, החברה האנושית ממשיגה את עצמה באופן שונה. אנחנו נלמד מאפיינים של הווייה והחשיבה בתקופה המודרנית (העת החדשה והעת החדשה) ובתקופה הפוסטמודרנית. בשיח של העידן העכשווי ניתן לראות גם את המגמות המודרניות וגם את הפוסטמודרניות. במהלך הקורס נראה איך המגמות האלה באות לידי ביטוי בתרבות, במדע, בטכנולוגיה ובחינוך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 01-0240540 ד"ר סרגיי טלנקר, ב' 21:30-20:00

ב 02-0240540 ד"ר הילה נאות, ב' 15:30-14:00

פדגוגיה מתבוננת

הקורס יעניק לסטודנטים ידע על עקרונות הפדגוגיה המתבוננת שפונה למרחב פנים האדם כדרך חדשה-ישנה להשיג מטרות חינוכיות. במקביל לידע התיאורטי יקנה הקורס לסטודנטים ידע מעשי הכולל שילוב תרגולים של התבוננות בעשייה החינוכית, הן כאימון אישי עבורם כאנשי חינוך והן כהליך למידה עבור הלומדים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב / ק

ב 01-0240550 ד"ר נעמה שפיצר, ד' 17:30-16:00

א 05-0240550 ד"ר נעמה שפיצר, ד' 17:30-16:00

ק 04-0240550 ד"ר נעמה שפיצר, ד' 17:30-16:00

המחקר האיכותני

הקורס יציג בפני הלומדים את מהות המחקר האיכותני ואת יישומיו בתהליך החינוכי, יחד עם הצגת ידע מחקרי ושיטות מחקר נטורליסטיות ואיכותניות, לאור המודעות לכך שבעיות המחקר בחינוך הן מורכבות ומסובכות ולא די באמצעי מחקר כמותיים וסטטיסטיים כדי לענות עליהן. הקורס בשיטות המחקר האיכותני יתבסס הן על גישה תיאורטית והן על טכניקות לאיסוף, ניתוח והצגת נתונים מהשדה הנחקר, על איסוף ידע גלוי וסמוי והבהרתו באמצעות הסברים ותובנות מעמיקות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 02-0240000 ד"ר הילית מייזל, ד' 13:30-12:00

ק 03-0240000 ד"ר הילית מייזל, ו' 13:30-12:00

ב 05-0240000 פרופ' ארי נוימן, ד' 17:30-16:00

ב 01-0240000 ד"ר תמר הדר, ב' 10:00-08:30

שיטות מחקר

הקורס מציג בפני הסטודנט את החשיבה המדעית ועקרונותיה, ומקנה כלים וידע שמאפשרים קריאה ביקורתית של מחקרים ויכולת לתכנן מחקר בסיסי במדעי החברה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 01-0240140 ד"ר מתן מרקוביץקי, ו' 11:45-10:15

ש 02-0240140 ד"ר חאתם עבד, ב' 11:45-10:15

שילוב הילד עם צרכים מיוחדים

השיעור מקנה רקע תיאורטי על יחס החברה לאנשים בעלי צרכים מיוחדים ושונות חברתית, רפואית או לימודית. הוא מסייע לגבש הבנה ודעות חיוביות כלפי אנשים בעלי צרכים מיוחדים, להכיר את התאוריות על סטיגמה, נורמליזציה, ותיוג, המסייעות להבנה של תופעות חברתיות הקשורות בהן. עוד הוא מסייע להכיר את דרכי השילוב של ילדים בעלי צרכים מיוחדים בכיתות רגילות ושיטות הוראה ודרכי עבודה המקדמות את השילוב של כל הילדים בכיתה ההטרוגנית.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ק

א 01-0240220 ד"ר גיל מאור, ד' 10:00-08:30

ק 02-0240220 ד"ר גיל מאור, ד' 21:30-20:00

קורסי ליבה חינוך – שנה ב'

למידה חלופית בבית הספר ובמסגרות אחרות

משבר החינוך בעידן הפוסט מודרני מביא עמו אי-נחת הולכת וגדלה של בעלי עניין שונים מן החינוך הציבורי. כתוצאה מאי-נחת זו מתפתחות חלופות לחינוך ולהוראה, בין אם במסגרת מערכת החינוך ובין אם מחוצה לה. היכרות עם חלופות אלו ועם הסיבות להתפתחותן חשובה עבור אנשים החיים בתקופתנו בכלל ועבור אנשי חינוך והורים בפרט. במהלך השיעור, הסטודנט יכיר חלק מן החלופות לחינוך והוראה וכן את הסיבות להתפתחותן.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א / ב

ב 0240080-02 ד"ר הילה נאות, ב' 11: 15-10:

א 0240080-03 ד"ר הילה נאות, ב' 17: 00-16:

למידה וחשיבה א

הקורס מקנה ידע עכשווי על תהליכי למידה וחשיבה על פי תיאוריות וממצאים מחקרניים עדכניים מתחום הפסיכולוגיה הקוגניטיבית. הקורס מתייחס לתיאוריות למידה שונות תוך דגש מרכזי על הגישה הקוגניטיבית ועל השפעות מנגנוני תפיסה, קשב ודימויים מנטליים על תהליכי למידה וחשיבה. על סמך הידע התיאורטי ודרך ניסויים והמחשבות נבחן איך אנחנו תופסים ומעבדים את העולם, האם אנחנו מודעים לכל מה שסביבנו, איך אנחנו מצליחים להתמקד במידע שחשוב לנו ולהתעלם ממסוימים לא רלוונטיים ואיך הדימויים שאנחנו יוצרים בעיני רוחנו יכולים ליעל את הלמידה והתפקוד שלנו בחיי היום יום.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0240100-01 ד"ר מיכל רוה, ב' 13: 00-12:

א 0240100-02 ד"ר מיכל רוה, ד' 19: 00-18:

למידה וחשיבה ב

הקורס מקנה ידע עכשווי על תהליכי למידה וחשיבה על פי תיאוריות וממצאים מחקרניים עדכניים מתחום הפסיכולוגיה הקוגניטיבית. הקורס מתמקד במערכות זיכרון שונות, בתהליכי זיכרון ובחשיבותם לתפקוד האקדמי והיומיומי. על סמך הידע התיאורטי ודרך ניסויים והמחשבות נבין את הגורמים המחזקים את הזיכרון ואת הדרכים ליישומם בלמידה יעילה. נבין גם את הסיבות לשכחה ולטעויות זיכרון נפוצות. הקורס יתמקד גם בתהליכים מטה-קוגניטיביים ובהשפעות חברתיות והשלכותיהם על הלמידה..

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב / ק

ב 0240110-03 ד"ר מיכל רוה, ב' 13: 00-12:

ק 0240110-01 ד"ר מיכל רוה, ד' 17: 00-16:

קוגניציה בחינוך ובפיתוח תכניות לימודים

תכניות לימודים הן מתווים לתכנון הוראה ולמידה בנושאים ספציפיים. משנתו של פיאז'ה על ההתפתחות האינטלקטואלית סיפקה במשך כמה עשורים תשתית תיאורטית כללית בלבד לתכנון תכניות לימודים. רק עם צמיחתה של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ששפכה אור על התפתחותם של מושגים ספציפיים בקשת רחבה של תחומים, הוחל בפיתוחן של יחידות לימוד ייחודיות לקידום למידה משמעותית יותר של ידע, מושגים ומיומנויות חשיבה. במהלך הקורס נסקור גישות מרכזיות לתכנון תכניות לימודים, תוך התייחסות למקומם של המורה, התלמיד, ידע-התוכן והחשיבה בתהליך ההוראה. הלמידה תיערך תוך ניתוח של מערכי הוראה והתנסות באסטרטגיות הוראה לצורך לקידום למידה משמעותית בקשת רחבה של נושאים הנלמדים במערכת החינוך בישראל.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ק

א 0243240-02 ד"ר הילית מייזל, ב' 17: 00-16:

ק 0243240-01 ד"ר הילית מייזל, ב' 19: 00-18:

שימושי מחשב א'

השיעור מיועד להקנות לסטודנט ידע יישומי בסיסי (פרק א) בסטטיסטיקה תיאורית, באמצעות תוכנת SPSS. במהלך השיעור נלמד איך להציג ולתאר נתונים כמותיים באמצעות טבלאות ובאמצעות דיאגרמות בהתאם לסולם המדידה של המשתנה, ונבחן קשרים בין משתנים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 0240160-07 ד"ר מירי שריד, ו' 08:30-10:00

ב 0240160-06 ד"ר חן ריידר, ב' 16:00-17:30

ב 0240160-02 ד"ר רוני טוטיאן, ב' 18:00-19:30

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות

הקורס מקנה מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית ובהסקה סטטיסטית. ילמדו שיטות של איסוף, ארגון, הצגה עיבוד וניתוח הנתונים. הקורס שואף להקנות את היסודות להבנת השימוש בסטטיסטיקה לשם ניתוח נתונים במדעי החברה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0241150-01 ד"ר מתן מרקוביץקי, ד' 10:15-11:45

ש 0241150-02 ד"ר שירה-שירלי ירחמיאל, ו' 08:30-10:00

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות – תרגיל

2 ש"ש / 0 נ"ז / ש

ש 0241151-01 מר מאור אסולין, ד' 14:00-15:30

ש 0241151-02 ד"ר שירה-שירלי ירחמיאל, ד' 14:00-15:30

ש 0241151-03 ד"ר שירה-שירלי ירחמיאל, ד' 16:00-17:30

ש 0241151-05 מר מאור אסולין, ד' 16:00-17:30

יזמות בחינוך

מהי יזמות וחדשנות חינוכית, מדוע היא נחוצה ומהן מטרותיה? האם יש מקום ליזמות וחדשנות במערכת החינוך? מיהו היזם החינוכי, מהם מאפייניו ודפוסי פעולתו? מדוע חשוב שצוותי החינוך וההוראה יהיו יזמים חינוכיים? האם סטארט-אפ יכול להתקיים גם במערכת החינוך? מה הוא חינוך ליזמות ומדוע הוא נחוץ בעידן הנוכחי? כיצד מתכננים יוזמה חינוכית ומיישמים אותה בשטח? שאלות אלה ודומות להן יעמדו במוקד הקורס.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0243270-01 מר מאור אסולין, ב' (סמס א') 18:00-19:30, (סמס ב') 16:00-17:30

ש 0243270-02 מר מאור אסולין, ב' 20:00-21:30

ש 0243270-03 ד"ר עינב קיסר, ד' 08:30-10:00

ש 0243270-04 ד"ר עינב קיסר, ד' 12:00-13:30

משחקים דיגיטליים בהוראה ולמידה

במאה ה-21 ללומדים הצעירים יש גישה בלתי מוגבלת למשחקים דיגיטליים ביניהם משחקי וידאו ומשחקי מחשב. שילוב משחקים אלה בהוראה מעורר עניין אודות ערכם החינוכי ותרומתם הלימודית. קורס זה יתמקד בקשר בין המשחקים הדיגיטליים ללמידה, במטרה לבחון האם ניתן ללמוד ממשחקים דיגיטליים, איך ניתן לשלב משחק לימודי בהוראה וכיצד המשחק יכול להוות כלי להערכה חלופית.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א / ק

א 0240480-04 פרופ' יהודה פלד, ד' 08:30-10:00

א 0240480-02 פרופ' יהודה פלד, ד' 12:00-13:30

ק 0240480-01 ד"ר עינב קיסר, ד' 18:00-19:30

ק 0240480-03 ד"ר עינב קיסר, ד' 20:00-21:30

קורסי ליבה חינוך – שנה ג'

אתיקה בחינוך

הכרות עם אתיקה כתחום דעת, הכרות עם דיונים קלאסיים באתיקה, גיבוש תפיסת האתיקה המקצועית וקודים אתיים בהקשר החינוכי ובכלל, והקניית יכולת התמודדות עם דילמות מוסריות בהקשר המקצועי בכלל ובחינוך בפרט.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 0240130-01 ד"ר סרגיי טלנקר, ב' 30: 21-20:00

ב 0240130-03 ד"ר סרגיי טלנקר, ד' 30: 17-16:00

שימושי מחשב ב' – Computer Use and SPSS 2 (נלמד בשפה האנגלית)

השיעור מיועד להקנות לסטודנט ידע יישומי בשיעור מתקדם בסטטיסטיקה, העוסק בסטטיסטיקה היסקית. הלימודים מסתייעים בתוכנת SPSS. הסטודנטים לומדים להתאים מבחנים סטטיסטיים של בדיקת השערות לסוגי השערות ושאלות מחקר. עוד מתנסים הסטודנטים בדיווח על ממצאים במבחני ההשערות השונים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א / ב

א 0240170-01 ד"ר רוני טוטיאן, ב' 30: 19-18:00

א 0240170-04 ד"ר מיכל רווה, ד' 30: 21-20:00

ב 0240170-02 ד"ר חן ריידר, ב' 30: 15-14:00

ב 0240170-03 ד"ר מירי שריד, ו' 00: 10-08:30

הערכת הישגים לימודיים

הערכת הישגים, היא חלק מהותי של החיים בבית-הספר. היא משמשת לעיצוב תהליכי למידה והוראה, בבחינת תוצאות הלמידה. הקורס מפגיש את הסטודנט עם הערכה בהקשר הרחב, עם הערכה בית ספרית, הערכת הישגים מסורתית וחלופית וסוגיות אתיות בהערכה. הוא מקנה לסטודנטים הכרות עם מושגי יסוד בהערכה, מאפייני הערכה בעידן הפוסט מודרני, דרכי הערכת הישגים מסורתיות וחלופיות וסוגיות אתיות בהערכה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240120-00 ד"ר הילית מיזל, מתוקשב

ש 0240120-01 פרופ' יהודה פלד, מתוקשב

סמינריוני ליבה – שנה ג'

סוגיות בתפיסת מושגים אצל ילדים

בשנים האחרונות, קיימת הבנה שכדי לחקור ולהבין תהליכי התפתחות אצל ילדים, יש לכלול את התפיסות של ילדים בתהליך המחקר, דבר שהביא לשינוי תפיסתי בדרך שבה חוקרים ומבינים את עולמם של ילדים. בסמינריון נחקר סוגיות שונות מעולם של ילדים, מילדים. הסמינריון יעסוק במחקרים עם ילדים צעירים מתוך נקודת הנחה שלילדים יש יכולת להביע תפיסות בעלות ערך לגבי השקפות עולמם וההקשרים שבהם הם חיים. במסגרת הקורס נכיר סוגיות שונות מחיי יום של ילדים נערוך מחקר אשר ישען על ילדים כמקור מידע.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240490-0 ד"ר שרון גילת יחיא, ב' 30: 17-16:00

גישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות יעד מגוונות

בקורס זה יחשפו הסטודנטים לגישות מוזיקליות בעבודה עם אוכלוסיות שונות: ילדים עם עיכוב התפתחותי, ילדים עם מוגבלויות, ילדים ומבוגרים הסובלים מפוסט-טראומה, ילדים באשפוז פסיכיאטרי, ילדים באשפוז רפואי, ומבוגרים הסובלים מדמנציה. בחלקו השני של הקורס, יבחרו הסטודנטים נושא לעבודה ויכתבו סמינריון איכותני. במהלך הקורס יפתחו הסטודנטים את כישוריהם בכתובה אקדמית ובחשיבה איכותנית. הסטודנטים ירכשו מיומנויות כגון עריכת סקירת ספרות ורשימת מקורות, כתיבת פרקי שיטה, תוצאות ודיון.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0246430-0 ד"ר תמר הדר, ב' 30: 17-16:00

חינוך, מרחבי למידה ותפקודים ניהוליים

במסגרת הקורס הנוכחי – סמינריון מחקרי – כמותי. במסגרתו, תתכנו ותבצעו מחקר באחד הנושאים הקשורים ל – עיצוב מרחבי למידה, תפקודים ניהוליים, לקשרים ביניהם, או לזיקה של כל אחד מהם לחינוך. עיצוב מרחבי למידה הולך ותופס תאוצה בשנים האחרונות, ובכלל זה מרחבי למידה פורמליים, דיגיטליים ואלטרנטיביים. הספרות מלמדת שמרחב למידה משתקף בתהליכי התפתחות ולמידה בקרב התלמידים, המומשגים באמצעות מערכת התפקודים הניהוליים. בעבודה משותפת נלמד כיצד לבצע מחקר משלב ביסוס רעיון, תיכנונו, ביצוע המחקר וכתובת דוח מחקר לפי כללי הכתיבה במקובלים בפסיכולוגיה וחינוך.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240980-0 ד"ר גיל מאור, ב' 30 16:00-17:30

חינוך למוסריות ושיפוט מוסרי

מסגרת הקורס הנוכחי – סמינריון מחקרי – כמותי. במסגרתו, תתכנו ותבצעו מחקר באחד הנושאים הקשורים לחינוך, מוסריות ושיפוט מוסרי. מוסריות וחינוך הינם יישומים שהעוגן המדעי שמזין אותם הוא פסיכולוגיה חברתית. בעבודה משותפת נלמד כיצד לבצע מחקר משלב ביסוס רעיון למחקר ועד כתיבת דוח מחקר לפי כללי הכתיבה במקובלים בפסיכולוגיה וחינוך.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240320-0 ד"ר סרגיי טלנקר, ב' 30 16:00-17:30

פיתוח חשיבה יצירתית

יצירתיות מוגדרת כאחת המיומנויות של המאה ה-21, כמצרך שזקוק לו הפרט, הקהילה והחברה האנושית כולה על מנת לספק את צורכי ההווה והעתיד ולחיות חיי משמעות. העיסוק בתחום היצירתיות מעלה שאלות כגון: האם ובאיזו מידה ניתן לטפח יצירתיות, או שניחנו בה יחיד סגולה אחדים בלבד? באילו תחומים אפשר ליישם חשיבה יצירתית בחיי האדם? האם וכיצד טיפוח יצירתיות יכול להתרחש במסגרת של מערכת החינוך בארץ?

במהלך הסמינריון נעסוק בשאלות אלו ואחרות. המטרה העיקרית של הסמינריון היא לאפשר לסטודנטים להתנסות בעבודת חקר מדעי על כל שלביה, וזאת בתחום הטיפוח של יצירתיות ובחינת התפיסות על אודותיה ודרכי יישומה. לסטודנטים תינתן הזדמנות לערוך מחקר איכותני בנושא הקשור ליצירתיות, על פי בחירתם ולכתוב עבודה סמינריונית בהדרכת המרצה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240440-01 ד"ר הילה נאות, ד' 30 14:00-15:30

אסטרטגיות הוריות ודפוסי ויסות רגשות

הקורס יעסוק בגישה הפונקציונאלית לרגשות, בדפוסי לוויסות רגשות ובדרכים בהם הורים עשויים להשפיע על דפוס ויסות הרגשות המתפתח בילד. בחלק הראשון של הקורס יינתן הרקע התיאורטי הראשוני על הנושא על ידי קריאת חומרים, הרצאות ודיון. העמקה בתכנים התיאורטיים תעשה על ידי קריאה של מאמרים מידי שבוע וכתובת תגובה אישית כהכנה לשיעור. נעסוק בהגדרת רגשות, בניסיון להבין את הגורמים להם ואת מהלכם, נעסוק בפונקציה שכל רגש עשוי לשרת, נגדיר דפוסי שונים לוויסות רגשות ונעסוק באסטרטגיות הוריות כלליות ובדרך שבה הן עשויות להשפיע על דפוסי של ויסות רגשות.

בחלק השני של הקורס (מאמצע סמסטר א ואילך) נעבור מהתיאוריה-הלכה למעשה. תינתן הדרכה קבוצתית ואישית על המעבר ליישום (לדוגמא, שלבי הפעולה, בניית שאלונים, קידוד וניתוח נתונים ועוד). במהלך סמסטר ב' כל המשתתפים יציגו בפני הקבוצה את שאלת המחקר וממצאיהם. בפרזנטציות הללו אין הסטודנטים מתבקשים להציג תוצר סופי, אלא להציג את תהליך עבודתם עד כה וכן שאלות היכולות לעזור להם בכתיבת העבודה המסכמת.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0244180-0 ד"ר מאיה קלמן-הלוי, ד' 30 14:00-15:30

השפעת הטכנולוגיה על ילדים ובני נוער

בידוד חברתי כתוצאה משימוש באינטרנט עלה לכותרות לאחרונה לאחר מקרה התאבדות של ילד בעקבות התכתבות בפייסבוק. החרם הכיתתי, הריבים והעלבונות עברו גם לזירה הדיגיטאלית. אלא שבאינטרנט, האמירה הפוגעת שנאמרה פעם בהפסקה מול ילד אחד או כמה, נראית עכשיו לעיני אלפי ילדים, ונשארת כתובה באופן קבוע ולא מתפוגגת באוויר לאחר שניה. הצורך של ילדים ובני נוער להיות "שייכים" גורם לעיסוק בלתי פוסק ברשתות החברתיות מתוך מטרה לא להפסיד ארוע או פוסט זה או אחר. תופעה זו הנקראת "חשש מהחמצה" גוררת איתה התנהלות לא בריאה באינטרנט שעיקרה התמכרות.

בסמינריון זה נעסוק בהיבטים החברתיים התנהגותיים של ילדים ובני נוער באינטרנט

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240960-0 פרופ' יהודה פלד, ד' 14:00-15:30

עיצוב התנהגות ותפקודים ניהוליים במעגל החיים

ניתוח ישומי התנהגות מהווה פרקטיקה מדידה -כמותנית ואכותנית לניווט התנהגות בכל מעגל החיים. בכל התערבות -אימון, פסיכותרפיה, התערבות חינוכית, תרפיות למיניהם וריפוי בעיסוק – תוכנית ההתערבות מכוונת לשינוי התנהגות ושפור תפקודי. תפקודים ניהוליים הינם מערך תפקודים בעל כושר ניבוי גבוה לאיכות תפקודו של המטופל בעתיד. במסגרת הסמינריון נעסוק בגישות מרכזיות לתפקודי ניהול ודרכים להעריך אותם. הסטודנטית המשתתפים בקורס ידרשו לבצע תיכנון וביצוע של מחקר כמותני שיעסוק בהערכת התערבויות או בהערכת תפקודי ניהול באמצעות כלים מתוקננים מקובלים.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 0240990-0 ד"ר גיל מאור, ד' 14:00-15:30

קורסי בחירה בחוג לחינוך

מניעת אלימות

מטרת הקורס להעמיק את הידע ואת ההבנה בנושא אלימות, כפי שהיא מתבטאת בתחומים שונים בחברה. לדון לעומק בהסברים הפסיכולוגיים של התופעה מתוך התייחסות לכעס כמקדים אלימות. לדון בתופעה גם מהיבט כללי של תהליכים חברתיים כפי שהוא בא לידי ביטוי בתוך בתי ספר בין ילדים ומורים. במשפחה: בין הורים וילדים, בין גברים ונשים וכדומה. לדון ולהציע דרכים להתמודדות עם התופעה למען צמצום שכיחותה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0240240-00 ד"ר מתן מרקוביץקי, ג' 8: 30-10: 00

Mindfulness פיתוח יכולת קשב

תחזיות מעידות שבעוד כעשרים שנה העולם ושוק העבודה יהיו שונים מאוד מאלו שאנו מכירים היום. לכן אנחנו לא יודעים מה יהיה הידע הנחוץ ביותר בעתיד לתלמידי בית הספר. יחד עם זאת, ברור שתלמידים צריכים לדעת איך לשים לב לפרטים, להתמקד ולהתרכז וכיצד לקיים מערכת יחסים נבונה עם עצמם ועם אחרים. כישורים אלה הם לב ליבו של תרגול מודעות קשובה (מיינדפולנס). בקורס נבחן כיצד ניתן לטפח מיומנות חיים חשובה זו אצל אנשי חינוך ותלמידים, נסיק כיצד ניתן לשלב פרקטיקות של מודעות קשובה בתהליכי ההוראה, ולהשפיע בדרך זו על נוכחות המורה בכיתה, על התכנים ועל דרכי הלמידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א'

18: 00-19: 30 ד"ר נעמה שפיצר, ד' 240420-1

מבוא לפסיכולוגיה של הקריאה והכתיבה

השיעור מציג מושגים, תיאוריות ומחקרים על התהליך הפסיכולוגי הכרוך בקריאה ורכישתה, המערכות הקוגניטיביות הכרוכות בקריאה, והוראת הקריאה כן נדונים הגורמים המשפיעים על רכישת הקריאה טרם ההוראה הפורמלית ובמהלכה. הקורס עוסק גם בשיטות שונות להקניית הקריאה ובהבדלים בין שיטת הלימוד באשר למניעת היווצרותם של קשיים ברכישת הקריאה. כן נדונה האפשרות שאופן שגוי או לא מתאים של הקניית הקריאה גורם המביא לקשיי בקריאה וכתובה.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א'

א 242010-1 פרופ' ורד נוסבאום - וקנין, ד' 14: 00-15: 30

מתודיקה להוראת המתמטיקה

השיעור עוסק באפיון הלקויות בהבנת מתמטיקה בקרב תלמידים בעלי סגנונות למידה שונים. הוא מתמקד באפיון הקשיים, השגיאות והתפיסות המוטעות במתמטיקה בקרב אוכלוסיות מיוחדות. כן נידונות גישות בהוראת המתמטיקה בחינוך המיוחד, הקשרים בין הגישות לדרכי ההוראה, במטרה להביא לגמישות בתכניות התערבות והוראה. ניתוח תצפיות וראיונות עם לומדים מתקשים. הבנת תהליכי רכישת ידע בקרב המתקשים בלימוד המתמטיקה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב'

ב 242020-1 ד"ר ענת קלמר, מתוקשב

מבוא לחשיבה כמותית

יכולתם של ילדים צעירים להבין כמויות היא ספונטנית ומתקיימת לפני הלמידה הפורמלית של מושגים מתמטיים. קורס זה יעסוק בחשיבה הכמותית כבסיס ללימוד חשבון בבית הספר היסודי. במהלך הקורס הסטודנט ייחשף להיבטים של התובנה הכמותית בפתרון בעיות מחיי היום יום, בעיות מידול וחקר נתונים. באמצעות רצף של בעיות מתוכננות הסטודנט ילמד כיצד לעודד את הילדים להתנסות בעצמים מוחשיים, לייצג כמויות ולהשתמש בשפה ומושגים מתמטיים בסיסיים. לצד בעיות אלו הסטודנט יזהה הזדמנויות לפיתוח שיח מתמטי והרחבה של החשיבה הכמותית, תוך התנסויות חווייתיות במשחקים וסיפורי ילדים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 242200-0 ד"ר ענת קלמר, מתוקשב

מבוא ללקויות למידה

למידה היא פעולה המאפשרת לכל יצור חי ללמוד מיומנויות הישרדות. הקורס מסונף לענף הפסיכולוגיה הקוגניטיבית והינו בגדר מבוא ללקויות למידה. הקורס עוסק בתהליכי למידה פורמליים, בפרט של מיומנויות אקדמיות – קשב, קריאה כתיבה וחשבון. משתתפי הקורס יכירו את תהליכי הלמידה הנורמטיביים, ויוכלו לקבל כלים לבצע ניתור ראשוני של קשיי למידה ולקויות למידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0-242210 ד"ר גיל מאור, ב' 00:10-08:30

תיאטרון ככלי סיוע ללקוי למידה

הקורס יציע מסגרת תיאטרטית ומעשית לרכישת כלים תיאטרוניים ללומדים עם לקויות למידה. במהלך הקורס יוצגו עקרונות מעולם הדרמה והתיאטרון, שיבקשו לשלב במעשה ההוראה מצבי ידיעה חווייתיים וקוגניטיביים. רכישת מיומנויות של משחק, ניתוח קונפליקט דרמטי, גילום דמות ועוד, יסיעו בפיתוח דרכי למידה 'עוקפות', שמשתפות את התלמיד בתהליך יצירת הידע. הקורס יושלם לימוד עיוני, התנסות מעשית, תרגול ורפלקציה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0-242220 ד"ר ערית לוז, ב' 00:13-12:30

מבוא לילד עם צרכים מיוחדים

השיעור מקנה לסטודנט רקע תיאורטי על ילדים בעלי צרכים מיוחדים ומידע על הצרכים המיוחדים ועל המגמות הקשורות בחינוך וטיפול בילדים עם צרכים אלה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0-242230 ד"ר גיל מאור, ד' 05:11-10:15

היועץ החינוכי: לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות

היועץ החינוכי מעורב בכל הפעולות הנוגעות לבריאותם הנפשית של התלמידים. שפ"י מנחה את היועץ להוביל תהליכים מקדמי צמיחה רגשית, חברתית וקוגניטיבית של כלל אוכלוסיית התלמידים, תוך התחשבות בשונות ובצרכים מיוחדים. בהתאם לכך, ליועץ תפקיד ייחודי בקידום תלמידים עם לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות ברמה הפרטנית וברמה המערכתית - ארגונית (טיפול אקלים תומך, קישור ותאום בין אנשי מקצוע). אחד מתחומי התפקיד של היועץ החינוכי בהקשר לתלמידים עם לקויות למידה ובעיות רגשיות-חברתיות מתייחס ישירות אליהם - איתור וטיפול בהיבטים לימודיים, רגשיים וחברתיים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0-242250 ד"ר רוני טוטיאן, ד' 00:19-18:30

היבטים רגשיים וחברתיים של לקוי למידה

הקורס יעסוק במושגים מרכזיים הנוגעים לתפקוד רגשי וחברתי של ילדים לקוי למידה, התמודדות עם מעמד חברתי ודחייה חברתית, המשפחה והילד לקוי למידה. יוצגו ההשלכות של ההיבטים הרגשיים והחברתיים על תפקודם של ילדים לקוי למידה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0-240430 ד"ר מרים שריד, ד' 05:11-10:15

התפתחות נורמלית ואבנורמלית

השיעור מקנה היכרות עיונית עם מושגים וסוגיות יסוד בהתפתחות נורמלית, בפסיכופתולוגיה, ובתורות המיון והאבחון הפסיכולוגי והפסיכיאטרי. במרכזו של הקורס היכרות בסיסית עם הקלסיפיקציה המקובלת בפסיכופתולוגיה, תוך הדגשת הפרעות נפשיות מרכזיות והפרעות באישיות, אצל ילדים. במסגרת זו נדונים ההקשרים הרגשיים, הקוגניטיביים וההתנהגותיים המאפיינים את ההפרעות והקשרים תפקודיים, חברתיים ותרבותיים הנלווים להפרעות האלה. כן נדונים היבטים התפתחותיים בהתהוות הפרעות נפשיות והפרעות באישיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0-243070 ד"ר רוני טוטיאן, ג' 00:15-14:30

דיאלוג בין מחנכים והורים לילדים לקויי למידה

מערכת היחסים הנוצרת בין הצוות החינוכי בביה"ס לבין ההורים לילדים לקויי למידה כרוכה ברגשות ותפיסות עולם מגוונות העוסקות בטובת הילד. השיעור יתמקד במורכבות היחסים בין מחנכים להורים, בפערים בין תפיסות הצוות החינוכי את ההורים לבין תפיסת ההורים את הצוות החינוכי ובהבנת ההבדלים בין יחסי הורה-ילד ויחסי מורה-ילד, כגורם המשפיע על איכות היחסים בין הורים ומחנכים. בשיעור יוצגו דרכים שונות ליצירת דיאלוג המאפשר לכל צד להרגיש ולממש את היותו שותף ושייך. דגש מיוחד יינתן בהצגת הנושא של קשרי המשפחה עם המסגרת החינוכית מנקודת מבט רב תרבותית, תוך התמקדות בגיוון הרב הקיים בחברה הישראלית על קבוצותיה ופליגיה השונים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 0246260-0 ד"ר רוני טוטיאן, ד' 30 18:00-19:30

התבגרות ונוער בסיכון

תהליך ההתבגרות של צעירים כיום הינו תהליך מורכב. במסגרת הקורס ננסה להבין את התנהגותם, מחשבותיהם ורגשותיהם של מתבגרים, להכיר את ההקשרים המרכזיים שבהם מתפקדים המתבגרים ואת מערכות היחסים המשמעותיות בחייהם. במהלך הקורס יוצגו תיאוריות פסיכולוגיות שונות, הנוגעות להתפתחות אנושית על היבטיה הרגשיים, החברתיים והקוגניטיביים, זאת מתוך התייחסות למעגלים השונים המקיפים את המתבגרים והשפעתם על התנהגותם. יינתן מקום מרכזי להבנת יחסי המתבגר עם סביבתו, תוך מיקוד בשאלות מרכזיות של גיל ההתבגרות: גיבוש הזהות העצמית, התפתחות המיניות, גורמי סיכון והתנהגויות סיכון כמו הפרעות אכילה, קשיים חברתיים, דיכאון ואובדנות ועבריינות. תכני הקורס יודגמו גם תוך צפייה בסרטונים על מתבגרים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0240730-0 ד"ר מתן מרקוביץקי, ג' 45 10:15-11:45

ייעוץ למשפחה

אחת מהאוכלוסיות העיקריות עמם היועץ עובד הם ההורים. הקורס מציג ומקנה לסטודנטים ידע בסיסי בהבנת תהליכים משפחתיים על פי הגישה המערכתית-מבנית, תוך התייחסות למשפחה כמערכת המורכבת מתת-קבוצות. רכישת ידע מקצועי בנושא, תאפשר ליועץ להדריך את ההורים ולשוחח איתם בצורה מתאימה מתוך הבנת תהליכים מנקודת הראות של ההורים והילד כאחד.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 243110-0 ד"ר מאיה קלמן הלוי, ב' 30 14:00-15:30

פסיכולוגיה חיובית

הפסיכולוגיה החיובית היא זרם המתפתח בשנים האחרונות ותופס מקום חשוב במחקר ובחשיבה הפסיכולוגית. הפסיכולוגיה החיובית מציעה פרספקטיבה שונה על דרך הראיה של המחקר הפסיכולוגי. דרך ראיה זו היא בעלת השלכות לתחומים רבים. אחד התחומים שחיבור בינם לבין הפסיכולוגיה החיובית הוא מהבולטים בשנים האחרונות הוא תחום החינוך. בקורס יכירו הסטודנטים מושגי יסוד וירכשו הבנה של תיאוריות ומחקר בתחום הפסיכולוגיה החיובית. הקורס הינו קורס בעל דגש יישומי ולכן בכל נושא יכירו הסטודנטים את ההשלכות של חומר הלימוד לעולם החינוכי.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 243200-0 ד"ר עוז גוטרמן, (סמס' א') ד' 30 16:00-17:30, (סמס' ב') ד' 30 16:00-17:30

שינה ובריאות

השינה היא חלק חיוני ואוניברסלי של הקיום האנושי. השינה היא מצב פעיל של המוח והגוף אשר נשלט על ידי מערכות עצביות של גזע המוח. היא מתאפיינת בשינוי מחזורי והפיך של מצב ההכרה, בחלימה, בשינוי בקשר התחושתני והמוטורי של המוח עם הסביבה, במחזוריות פנימית, במנגנוני בקרה ובהיזון חוזר ובתכונה "משקמת" אשר אינה ניתנת לחיקוי על ידי מנוחה ללא שינה, על ידי מזון, משקה או תרופה. היכרות עם ההיבטים הבריאותיים והתפקודיים של שינה הינה חשובה מאוד מאחר ולהפרעות השינה השלכות רבות על תפקוד האדם.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 243310-0 ד"ר כרמית גל, (סמס' א') ג' 45 10:15-11:45, (סמס' ב') ג' 30 8:30-10:00

תרפיות במסגרת בית הספר

טיפול באמצעות תרפיות הינו טיפול רגשי על ידי תהליכי יצירה והבעה וכולל תחומי התמחות כגון: אמנות, מוסיקה, תנועה, דרמה, פסיכודרמה, ביבליותרפיה ועוד. מטרת העל בטיפול בעזרת תרפיות היא לטפח כוחות נפשיים ולחזק את כושר ההסתגלות של האדם, כאשר בבסיס הטיפול עומד על הנחת יסוד עיקרית שהיא: לאומניות ולתהליך היצירתי כוח מרפא. החיבור בין גישות פסיכולוגיות קיימות

לעשייה האמנותית, מאפשר את קיום התהליך הטיפולי. האמנויות השונות משמשות כדרך ביטוי, וכך מתאפשר שיח לא מילולי ועקיף, בנוסף לשיח המילולי המתקיים בכל תהליך טיפולי אחר.

1 ש"ש / 2 נ"ז / א

א 243320-0 ד"ר גל כרמית, ג' 30: 17-16:00

מבוא למנהל חינוכי

הקורס יקנה לסטודנטים ידע והבנה בניהול בתי ספר במערכת החינוך הישראלית תוך התייחסות לאתגרים ולמורכבות בניהול בית ספר. במסגרת הקורס יוצגו תאוריות ומושגים בסיסיים בתורת מינהל החינוך וכן יוצגו היסודות המרכזיים המרכיבים את התחום ושאלים ממדעי ההתנהגות הארגונית ומדעי המינהל. כמו כן ידונו בקורס היבטים מעשיים של ניהול מערכות חינוך והקשר בין לבין היבטים תיאורטיים בתחום. בין היתר יעסוק הקורס בתהליכי הכשרת מנהל בית ספר וכן במאפיינים הייחודיים של ניהול בית ספר) לעומת ניהול ארגונים אחרים כגון בית חולים, המערכת הצבאית והתעשייה) דגש מיוחד יינתן בקורס לפיתוח מנהיגות חינוכית, יוזמת ופרואקטיבית מזווית הראיה של מנהל ומנהיג במערכת החינוך.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244010-0 ד"ר גבע יפתח, ו' 45: 11-10:15

דפוסי קבלת החלטות

ללמד סטודנטים לזהות דפוסים נפוצים בקבלת החלטות ולשפר את היכולת שלהם לקבל החלטות מושכלות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244040-1 ד"ר סרגיי טלנקר, ד' 30: 19-18:00

לחנך לעתיד- סוגיות בחינוך לקראת עתיד לא ידוע

מערכת החינוך אמורה להכין את התלמידים, בוגריה, לתפקוד מיטבי בעתיד. אך לשם כך על המחנכים להגדיר מהו תפקוד מיטבי של הבוגר וכיצד יראה העתיד. משימה זו הייתה קשה מאז ומתמיד והיא קשה שבעתים היום, שכן אנו חיים בתקופה סוערת, בה מתחוללים שינויים מפליגים בתקופות זמן קצרות. אך דווקא בשל היותה תקופה סוערת, הכנת התלמידים לעתיד היא בעלת חשיבות מכרעת. בשיעור זה, הסטודנט יתמודד עם השאלה כיצד מחנכים לקראת העתיד. לשם כך הסטודנט יכיר מושגים רלוונטיים בחקר העתיד, יתמודד עם השאלה כיצד יראה העתיד, וכיצד רצוי לחנך לקראתו.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244050-0 פרופ' ארי נוימן, מתוקשב

הערכת פרויקטים

התבוננות ביקורתית ומובנית והפקת לקחים היא נדבך משמעותי בעשייה האנושית על היבטיה השונים- אישי, חברתי ומקצועי. הערכת פרויקטים ותכניות נתפסת כמחקר יישומי אשר נשען על יסודות המחקר המדעי ומחוייב לתוצאות שניתן ליישם אותן. הערכת פרויקטים בחינוך רלוונטית לחינוך, שכן היא מסייעת לעיצוב תהליכים חינוכיים בזמן התהוותם ולתכנון תהליכים עתידיים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 244080-0 פרופ' ארי נוימן, מתוקשב

כישורי המאה ה-21 וניהול

העידן הפוסטמודרני, בפתח המאה העשרים ואחת, הנו תקופה ייחודית בתולדות האנושות והמהפכות המתרחשות בתקופה זו משפיעות, לטוב ולרע, על כל תחומי החיים. מהם הכישורים הנדרשים מאנשים בוגרים ומאנשים צעירים בתקופה זו היא שאלה שהתשובות עליה חשובות גם בתכנון וביצוע תהליכי ההכשרה של אנשים צעירים, כלומר במערכת החינוך, וגם בתחום הניהול בחינוך והניהול בכלל. במהלך הקורס הסטודנטים יכיר את מאפייני העידן הפוסטמודרני וחלק מהמיומנויות הנדרשות לתפקוד וניהול במאה העשרים ואחת.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א

א 244100-0 פרופ' ארי נוימן, מתוקשב

ניהול והדרכת עובדים

מנהלים בעידן המודרני ניצבים בפני אתגרים רבים, ובהם הגעה לתוצאות בעזרת האנשים עימם הם עובדים (כפיפים, ממונים וממשקים נוספים). הצלחת ארגונים תלויה במידה רבה, בקיום תהליכי למידה מסודרים ורציפים, תוך בחינה מתמדת של השינויים בסביבה, שיפור תפוקות והתאמה לצרכי הארגון. הקורס מתבסס על שתי תמות מרכזיות השזורות זו בזו. התמה הראשונה עוסקת בניהול ומנהיגות וכוללת תאוריות ותפיסות קלאסיות ועדכניות, בהתמקדות לעולם החינוך. התמה השנייה עוסקת באבני הבניין ליצירת ארגון לומד בתשומת לב מיוחדת לתפקידו ולתרומתו של המנהל-המנהיג ביצירת ארגון לומד בסביבה חינוכית משתנה וחסרת ודאות.

2 ש"ש / 4 נ"ז / א

א 244210-00 ד"ר סרגיי טלנקר, ד' 16:00-17:30

היבטים שונים של הורות

השיעור מקנה ידע תיאורטי ומעשי על חינוך להורות בריאה. ההרצאות משלבות דיונים כיתתיים סביב סרטים, סרטונים והצגות מקרים רלוונטיים לנושא הנלמד.

2 ש"ש / 4 נ"ז / ש

ש 245010-00 ד"ר עוז גוטרמן, (סמס' א') ד' 18:00-19:30, (סמס' ב') ד' 18:00-19:30

הורות לילדים לקויי למידה

מטרת הקורס להקנות ידע תיאורטי ומחקרי על סוגיות בהורות לילדים לקויי למידה. ההרצאות משלבות הצגה של מחקרים בתחום ודיונים כיתתיים סביבם, כמו גם סרטונים, סימולציות והצגות מקרים הרלוונטיים לנושא הנלמד.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ק

ק 0246190-0 ד"ר עוז גוטרמן, מתוקשב

שפה, מוח, משחק ומה שביניהם

במסגרת הקורס נעסוק בהבנת הבסיסי הקוגניטיבי, הפסיכולינגוויסטי והנוירו-פונקציונלי של התפתחות שפה בקרב בני אנוש. הקורס יעסוק הן בהבנת ההיבטים הטיפוסיים של התפתחות שפה והן הלא נורמליים תוך הדגשת ההסברים מתחום מדעי המוח הקוגניטיביים. לצד מכן ננסה להבין את הקשר בין התפתחות שפה דבורה לכתובה ורכישת שפה שנייה.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 246310-00 פרופ' הית'אם טאהא, ד 16:00-17:30

סיפורים קטנים ומחשבות גדולות: פיתוח כישורי חשיבה בעולם משתנה

בעידן שבו אנו מוצפים במידע, הולך וגובר הצורך בטיפוח כישורי חשיבה, ביכולת לעבד פרטי מידע לידע ולהתייחס אליו באורח ביקורתי ויצירתי. בנוסף, אצל רבים מאתנו הולך ומתחזק הצורך להעניק פשר ומשמעות רחבים יותר לתופעות החיים השונות, במקום לראות בהן אוסף של עובדות אובייקטיביות או מקריות, מנוכרות מחוייית חיינו הפרטיים.

פיתוח כישורי חשיבה ברמות גבוהות בכלל וטיפוח רגישות פילוסופית בפרט מסייעת בהתמודדות עם תחושת הניכור וחוסר הוודאות. חקירה פילוסופית בכיתה מקדמת שיח פתוח ואקלים חינוכי אכפתי וסובלני. הנחת המוצא של הקורס מערערת על המיתוס הרווח עדיין בקרב רבים מאתנו, שילדים אינם מסוגלים לחשוב באופן מופשט, ממוקד ומנומק. במהלך הקורס נתייחס לתורתם של הוגי ילדות פיאזיה ובטלהיים ונכיר את תאוריות הילדות העדכניות, החושפות את הרגישות הפילוסופית אצל ילדים. תוך כדי בירור מתמיד של השאלות על אודות ייחודו של עולם החשיבה והרגש של ילדים, נצא למסע אל השאלות הפילוסופיות שילדים שואלים, שהן למעשה גם השאלות הגדולות של הפילוסופיה. נתנסה בחקירה פילוסופית בעצמנו - לא רק בעקבות קריאת טקסטים אקדמיים אלא בעיקר מתוך חומרים שמדברים אל הילדים: נקרא אגדות וסיפורי עם, יצירות ייחודיות מעולם ספרות הילדים, נראה קטעי סרטים ונשחק משחקי חשיבה. נרכוש כלים מעשיים להנחיית פעילויות שונות עם ילדים, המעודדות חשיבה מופשטת, ובתוכם שיח פילוסופי. זאת על מנת לסייע להם, ולעצמנו, לחקור ולהבין את מציאות חיינו בצורה מושכלת ומאירה יותר ובכך לקחת חלק פעיל בהפיכת עולם העשייה החינוכית לדיאלוגית, שוויונית ומשמעותית יותר.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0240650-0 ד"ר נאות הילה, ד 18:00-19:30

אוריינות מתמטית בחיי היום יום

אוריינות מתמטית מוגדרת כיכולת של האינדיבידואל לזהות ולהבין את התפקיד שהמתמטיקה לוקחת בחיי היום יום, לבצע הצדקה מתמטית ולעסוק במתמטיקה בדרך שתפגוש את הפרט בהווה ובעתיד כאזרח משפיע בחברה. עיסוק בבעיות מתמטיות מסוג בעיות מידול, מאפשר לקדם את האוריינות המתמטית בקרב תלמידים, ומעודד אותם לפתח מודלים ומבנים מתמטיים הכוללים התחשבות בהנחות מציאותיות. במהלך הקורס נחקור בעיות מידול שונות מחיי היום יום ונבחן את תרומתן לפיתוח כישורים, אסטרטגיות ואוריינות מתמטית בכיתות היסוד.

1 ש"ש / 2 נ"ז / קיץ

קיץ 246390-00 ד"ר עינב קיסר, מתוקשב

Behavioral disorders and learning disabilities

הקורס יעמיק בידע תיאורטי עדכני לגבי לקויות למידה שכיחות והפרעות התנהגותיות ורגשיות אצל ילדים ומתבגרים שעלולות לפגוע בתפקודם הלימודי, החברתי וברוחותם הנפשית. בפרט יושם דגש על הפרעת חוסר קשב, הפרעה מרדנית, תוקפנות, דחייה חברתית והפרעות חרדה, הגדרתם העדכנית, אבחונם ומאפיינם. בקורס נבחן את גורמי הסיכון להופעת ההפרעה: ביולוגיים, סביבתיים והתפתחותיים, כמו גם את גורמי "המגן". בנוסף, יינתן דגש על התערבויות עם הילד וסביבתו המכוונות להתמודדות עם הבעיות.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב'

ב 0240740-0 ד"ר גל כרמית, ב' 14:00-15:30

Creativity

קורס זה עוסק כולו ביצירתיות מהבטים שונים, ובאנגלית. מטרת הקורס היא לתת לסטודנטים מבט עומק על יצירתיות: אילו הגדרות קיימות ליצירתיות, איך אפשר להעריך יצירתיות ואיך אפשר לטפח יצירתיות בכלל ובעולם החינוך בפרט. הקורס הינו קורס מקוון והוא בנוי כקולאז' של הרצאות והתנסויות. יושם דגש הן על הרקע התיאורטי והן על פיתוח היצירתיות של הלומדים עצמם. דגש יושם על למידה והוראה אינטרדיסציפלינרית כמנוע לקידום יצירתיות אצל הלומד. יחידת לימוד אחת בתחילת הקורס יוקדש למתודות התמודדות יצירתית עם קשיי שפה שעלולים לעלות גם בקורס זה - אנגלית, עברית, ערבית ושפות נוספות. עם סיום הקורס, הסטודנטים יכירו טוב יותר את מושג היצירתיות, ידעו איך לפתח את היצירתיות אצלם ואצל תלמידיהם בעתיד ויוכלו לבנות מערכי שיעור יצירתיים ואינטרדיסציפלינריים.

1 ש"ש / 2 נ"ז / ב

ב 0240800-0 ד"ר אלרן יוסי, ב' 20:00-21:30